

1 KORINTHE

1:10-31

Eenheid in Christus en de wijsheid van God
tegenover menselijke wijsheid.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/1-korinthe/1-10-31

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Paulus roept Korinthe op tot eenheid	3 min	5
2	Het ontstaan van kerkgenootschappen	6 min	7
3	Voorkeur voor een leraar en trouw aan Christus	2 min	9
4	Eensgezindheid bij verschillende overtuigingen	3 min	11
5	Apostolisch gezag en de Heilige Geest	2 min	12
6	Eenheid rond de kern van het Evangelie	3 min	13
7	Eenheid van de Geest en eenheid van geloof	3 min	15
8	Kerkelijke etiketten en sektarische houdingen	4 min	16
9	Rechtvaardig oordelen volgens Jezus	3 min	18
10	Oordelen over gedrag en geschillen	2 min	20
11	Geestelijk inzicht en persoonlijke oordelen	2 min	22
12	Profetie beoordelen en volwassen worden	3 min	24
13	De verschillende stijlen van Paulus en Apollos	2 min	25
14	Ook zonder kerkelijk etiket kan men verdelen	4 min	26

15	Gemeentelidmaatschap en het lichaam van Christus	2 min	28
16	Groepsloyaliteit en andere gemeenten bezoeken	3 min	29
17	Christus en Zijn lichaam zijn niet verdeeld	2 min	31
18	Dopen zonder mensen aan jezelf te binden	3 min	32
19	De doop verbindt ons met heel Christus' lichaam	3 min	34
20	Waarom Paulus het dopen aan anderen overliet	4 min	35
21	De zendingsopdracht als gezamenlijke taak	6 min	37
22	Paulus' filosofische prediking in Athene	3 min	40
23	In Korinthe vertrouwen op Geest en kracht	3 min	43
24	Het kruis tegenover de wijsheid van de wereld	2 min	45
25	Verkeerde uitgangspunten over God en lijden	3 min	46
26	God kennen door Zijn openbaring	3 min	48
27	God kennen door geloof in plaats van filosofie	3 min	49
28	Het kruis als struikelblok en dwaasheid	4 min	51
29	Apologetiek en de grenzen van argumenten	3 min	53

30	Apologetiek als steun voor het geloof	4 min	54
31	God roept mensen zonder werelds aanzien	4 min	56
32	Christus is alles: roemen in de Heere	5 min	58
33	Paulus' aanpak tegenover die van Apollos	2 min	60
	Om verder te lezen		61

1

Paulus roept Korinthe op tot eenheid

Laten we nu kijken naar het eerste hoofdstuk van 1 Korinthe, te beginnen bij vers 10. In onze vorige bijeenkomst hebben we een inleiding op het boek gehad en ook de eerste negen verzen behandeld. Die vormen zoiets als de algemene inleiding op het boek, zoals die aan het begin van de meeste brieven te vinden is. Nu komen we bij de meer specifieke kwesties die de aanleiding vormden voor het schrijven van deze brief. Dat waren problemen op het gebied van de eenheid van de gemeente.

In vers 9 zei Paulus:

God is getrouw, door Wie u geroepen bent tot de gemeenschap van Zijn Zoon Jezus Christus, onze Heere.

1 KORINTHE 1:9

Het woord 'gemeenschap' betekent eenheid of één zijn met Jezus. Maar de gemeente in Korinthe begon gedrag te vertonen dat geen weerspiegeling was van deze eenheid die christenen bezitten.

Paulus zegt in vers 10:

Maar ik roep u ertoe op, broeders, door de Naam van onze Heere Jezus Christus, dat u allen eensgezind bent in uw spreken, en dat er onder u geen scheuringen zijn, maar dat u hecht aaneengesmeed bent, één van denken en één van gevoelen. Want mij is over u bekendgemaakt, mijn broeders, door de huisgenoten van Chloë, dat er ruzies onder u zijn. Ik bedoel dit, dat ieder van u zegt: Ik ben van Paulus, ik van Apollos, ik van Kefas, en ik van Christus. Is Christus verdeeld? Is Paulus soms voor u gekruisigd? Of bent u in de naam van Paulus gedoopt? Ik dank God dat ik niemand van u gedoopt heb dan Crispus en Gajus, zodat niemand kan zeggen dat ik in mijn naam gedoopt heb. Ik heb echter ook nog het huisgezin van Stefanus gedoopt. Verder weet ik niet of ik nog iemand anders gedoopt heb. Want Christus heeft mij niet gezonden om te dopen, maar om het Evangelie te verkondigen, niet met wijsheid van woorden, opdat het kruis van Christus zijn inhoud niet verliest.

1 KORINTHE 1:10-17

Hij maakt zich hier zorgen over de verdeeldheid in kampen die zich met bepaalde leiders vereenzelvigen. Hijzelf was een van die leiders, Kefas, oftewel Petrus, was een andere, en dan was er Apollos, die we kennen uit het boek Handelingen en die later in 1 Korinthe ook wordt genoemd, en natuurlijk Christus. Blijkbaar begon er in dat vroege stadium van de christelijke kerk al verdeeldheid te ontstaan doordat mensen zich aan verschillende leiders verbonden.

2

Het ontstaan van kerkgenootschappen

Dat is iets wat ons tegenwoordig niet meer zo schokt, omdat we het als vanzelfsprekend beschouwen. De kerk is inmiddels al vier- of vijfhonderd jaar verdeeld in talloze denominaties. Denominaties zijn in wezen groepen die zich verbonden hebben aan de leer van bepaalde leiders. Dat wil niet zeggen dat iedereen die een kerk van een bepaalde denominatie bezoekt, door in die kerk te zijn trouw aan de leider van die kerk belijdt.

De mennonieten zijn bijvoorbeeld genoemd naar Menno Simons, maar niet iedereen die tot de Mennonitische Kerk behoort, zal alles willen onderschrijven wat Menno Simons onderwees. Mensen kunnen om andere redenen lid van de Mennonitische Kerk zijn. Misschien mogen ze de mensen daar graag. Misschien vinden ze de aanbidding er prettig, of iets dergelijks. Het kan best zijn dat ze in werkelijkheid niet hun handtekening zetten onder een lijst waarmee ze alles goedkeuren wat Menno Simons heeft gezegd. Bij lutheranen kan het net zo zijn wat Luther betreft. Bij methodisten kan dat zo zijn wat Wesley betreft. Presbyterianen beschouwen Calvijn in wezen als de grondlegger van hun denominatie, maar toch hoeft niet iedere presbyteriaan het op alle punten met Calvijn eens te zijn.

Vrijwel iedere denominatie is ontstaan doordat iemand ontevreden was over de groep waartoe hij oorspronkelijk behoorde en iets anders begon te onderwijzen, of zich begon te verenigen met mensen die dezelfde klachten hadden. Uiteindelijk gingen bepaalde onderscheidende geloofsovertuigingen de groep kenmerken.

Dat is in zekere zin onvermijdelijk. Tenzij we ketterse leer in een bepaalde gemeente willen verdragen, moeten we de vrijheid hebben om een gemeente te verlaten die volgens ons ketters is en ons aan te sluiten bij christenen die minder ketters zijn. Ik denk niet dat daar op zichzelf iets mis mee is. Volgens mij zag je dat in het Oude Testament voortdurend. Er was de gemeenschap van Israël, die in die tijd als het ware de zichtbare gemeente was: het hele volk Israël. Maar vaak was het hele volk Israël afvallig, en toch was er een overblijfsel dat bij elkaar kwam, of waarvan de leden elkaar opzochten en elkaar bemoedigden.

We weten bijvoorbeeld dat Anna, toen Jezus geboren was en naar de tempel werd gebracht, bekend was met een groep mensen die de verlossing van Israël verwachtten. In Lukas lezen we:

En zij kwam er op dat moment bij staan en beleed eveneens de Heere, en zij sprak over Hem tot allen die de verlossing in Jeruzalem verwachtten.

LUKAS 2:38

Zij vormden ongetwijfeld een kleinere groep binnen de grotere gemeenschap van Israël. Ze kenden elkaar en bemoedigden elkaar misschien in hun hoop en geestelijke verlangens.

In de tijd van Elia en Elisa, toen het volk Israël verdorven was, waren er mensen die zich bij Elia of Elisa aansloten in wat wij gewoonlijk de profetenscholen noemen, hoewel de Bijbel die term niet gebruikt. Ze worden eenvoudigweg een groep profeten genoemd. Het waren ongetwijfeld mensen die te midden van een verdorven samenleving trouw waren aan Jehova en die bij elkaar kwamen. Het is heel duidelijk dat ze samenkwamen om te zingen, enzovoort.

Dit verschijnsel doet zich zelfs vandaag de dag nog voor binnen de grotere zichtbare kerk. Geheel los van het instituut zelf zijn er mensen die ontevreden zijn over het geestelijke niveau van bepaalde instituten waarvan ze misschien deel uitmaken, en die buiten het instituut bijeenkomen. Ze blijven misschien binnen het instituut, maar daarnaast komen ze samen met anderen die niet tot hetzelfde instituut behoren, of misschien juist wel. Maar ze komen op niet-institutionele wijze bij elkaar voor gemeenschap en dergelijke. Het is niet ondenkbaar dat uit zulke groepen nieuwe gemeenten ontstaan. Wanneer groepen mensen uiteindelijk aanzienlijk gaan afwijken van het instituut waarvan ze deel uitmaken, is het voorstelbaar dat het instituut zelf hun vraagt om weg te gaan. Als ze dat doen, zal de gemeenschap die ze onderling gevormd hebben waarschijnlijk hun gemeenschap blijven. Die kan uiteindelijk voor hen als een gemeente worden. Een generatie later kan die zelf weer een institutionele kerk zijn.

Waar Paulus zich zorgen over maakt, is niet zozeer dat christenen buiten de gewone gemeente bijeenkomen. Het gaat hem erom dat christenen zich van andere christenen afzonderen en zeggen: „Wij zijn degenen die echt gelijk hebben, want wij volgen het onderwijs van deze man, en hij is duidelijk een betere apostel dan die andere man.

Hij is duidelijk de man die Gods goedkeuring heeft. Hij is degene die de gemeente hier in Korinthe heeft gesticht. Voor ons was hij Gods man. Wij moeten hem trouw zijn. Zijn leer is de leer waarvan God wil dat wij die volgen.”

Iemand anders komt langs en zegt: „Maar Apollos kwam hier nadat Paulus er geweest was, en hij was veel redelijker. Hij was veel logischer dan Paulus. Paulus kwam zonder verleidelijke woorden van menselijke wijsheid, maar Apollos was een briljant debater.” Misschien spraken de stijl en aanpak van Apollos de meer intellectueel ingestelde mensen in de gemeente meer aan. Zij zeiden dan: „Wij gaan de manier volgen waarop Apollos te werk ging en het Evangelie verkondigde”, enzovoort.

Waarschijnlijk waren er ook mensen die zeiden: „Als we dan toch afzonderlijke personen gaan volgen, kies ik voor Petrus. Hij is toch de man van wie Jezus zei dat de gemeente op hem gebouwd zou worden?” Zij zouden dus volgelingen van Petrus zijn.

En dan zijn er mensen die gewoon bezwaar maken tegen dat alles en zeggen: „Jullie volgen mensen. Wij zijn alleen volgelingen van Jezus.” Elk van deze groepen beschouwt zichzelf als onderscheiden van alle andere.

3

Voorkeur voor een leraar en trouw aan Christus

Dit is meer een geestelijk probleem dan een institutioneel probleem. Het lijkt mij dat er niets mis mee is wanneer christenen meer genieten van het onderwijs van de ene persoon dan van het onderwijs van een andere. Er zijn bepaalde radiopredikers naar wie je liever luistert dan naar andere. Aan degene die jij niet goed vindt, geeft iemand anders waarschijnlijk juist de voorkeur. Het is verbazingwekkend. Verschillende gaven zijn beslist bedoeld om in de behoeften van verschillende mensen te voorzien.

Daarom waren er waarschijnlijk mensen voor wie Apollos een doeltreffender bediening had. Er waren mensen voor wie Paulus een doeltreffender bediening had, enzovoort.

Er is niets mis mee wanneer iemand zegt: „Ik haal werkelijk veel meer uit de prediking van Apollos dan uit die van Paulus.” Maar dat is heel iets anders dan zeggen:

Ik bedoel dit, dat ieder van u zegt: Ik ben van Paulus, ik van Apollos, ik van Kefas, en ik van Christus.

1 KORINTHE 1:12

of:

Ik hoor bij Paulus.

„Ik zit in zijn team. Ik maak deel uit van zijn groep. Ik vereenzelvig mij met deze man.” Dat is het probleem, want Paulus brengt ertegenin:

Is Christus verdeeld? Is Paulus soms voor u gekruisigd? Of bent u in de naam van Paulus gedoopt?

1 KORINTHE 1:13

We horen Christus toegewijd te zijn. We horen met Hem verbonden te zijn. Het is Zijn Naam die wij dragen, niet de naam van een mens. Daarom maakt Paulus hier bezwaar tegen. Blijkbaar zeiden ze in feite dat degenen die bij Apollos hoorden niet tot dezelfde familie, hetzelfde volk, behoorden als degenen die bij Paulus hoorden.

In de latere hoofdstukken legt Paulus duidelijker uit hoe zij hierover volgens hem zouden moeten denken. Hij besteedt vier hoofdstukken aan het beantwoorden van dit probleem. Maar zijn oproep komt er in wezen op neer dat zij moeten ophouden zo te denken en eensgezind moeten zijn.

4

Eensgezindheid bij verschillende overtuigingen

Zijn openingsuitspraak daar in vers 10 is dat hij in de Naam van de Heere Jezus Christus een dringend beroep op hen doet. Dat wil zeggen: alsof Jezus daar door hem heen een dringend beroep op hen deed. Hij nam de plaats van Christus in, sprak in Zijn Naam en deed een dringend beroep op hen:

Maar ik roep u ertoe op, broeders, door de Naam van onze Heere Jezus Christus, dat u allen eensgezind bent in uw spreken, en dat er onder u geen scheuringen zijn, maar dat u hecht aaneengesmeed bent, één van denken en één van gevoelen.

1 KORINTHE 1:10

Dat is een prachtig ideaal. Het zou prachtig zijn als de gemeente vandaag de dag overal hetzelfde kon denken, verenigd kon zijn in hetzelfde oordeel en dezelfde gezindheid, en geen verdeeldheid zou kennen. Maar stel dat we besloten dat we daarnaar zouden streven. Hoe gaan we dat vandaag de dag bereiken?

Er zijn duizenden, letterlijk meer dan 4.000 protestantse kerkgenootschappen, alleen al in dit land. Elk daarvan bestaat als een afzonderlijk kerkgenootschap omdat er iets is waarover het met de andere van mening verschilt. In sommige gevallen is er misschien een heel, heel klein verschil tussen bepaalde kerkgenootschappen die heel veel op elkaar lijken. Maar ze bestaan als afzonderlijke kerkgenootschappen omdat ze het oneens zijn over een bepaald theologisch punt, een bepaald punt van kerkbestuur, een bepaalde ethische kwestie of iets dergelijks. Ze zeggen niet allemaal hetzelfde. Ze denken er niet allemaal precies hetzelfde over.

Als wij zouden zeggen: „We moeten terug naar de tijd waarin de gemeente eensgezind was, zoals Paulus zegt:

allemaal hetzelfde zeggen, allemaal hetzelfde oordeel hebben, zonder verdeeldheid onder ons, dan zou waarschijnlijk elke groep zeggen: „Klinkt mij goed in de oren. Zodra jullie bereid zijn bij te draaien en de dingen op mijn manier te gaan zien, zullen we die eenheid hebben.”

Toch kunnen we redelijkerwijs niet verwachten dat iedereen onze zienswijze gaat overnemen. Het is waar dat we de dingen zien zoals wij ze zien omdat we denken dat wij gelijk hebben, en daarom vinden we dat iedereen ze zo zou moeten zien. Maar we moeten bedenken dat wij niet méér aanspraak kunnen maken op onfeilbaarheid dan de mensen die het niet met ons eens zijn. Zij zijn feilbare mensen; wij zijn feilbare mensen. Zij hebben hun opvattingen om dezelfde reden waarom wij de onze hebben: ze denken dat die juist zijn. En je kunt hun moeilijk vragen om van gedachten te veranderen en eenvoudigweg jouw opvattingen te aanvaarden omdat jij gelooft dat die juist zijn, en de opvattingen te verwerpen waarvan zij geloven dat die juist zijn. Dat is het probleem waar we tegenwoordig voor staan. Als we allemaal hetzelfde moeten zeggen, wie gaat dan bepalen wat we moeten zeggen?

5

Apostolisch gezag en de Heilige Geest

Sommigen van jullie zeggen misschien: „Waarom houden we ons niet gewoon aan de Schrift?” Wat mij betreft prima. Daar ben ik voor. Het probleem is dat de meeste denominaties al denken dat ze dat doen. Het is de uitleg van de fijnere punten van de Schrift die het tegenwoordig moeilijk maakt. In de tijd van Paulus was het veel gemakkelijker om te zeggen: „Laat iedereen nu gewoon hetzelfde zeggen.”

„Nou, wat moeten we dan zeggen, Paulus?”

„Nou, ik zal jullie vertellen wat jullie moeten zeggen. Zeg dit: ik ben een apostel, en wat ik zeg, moeten jullie ook zeggen.”

Maar niemand heeft tegenwoordig het gezag dat Paulus had om te zeggen: „Goed, de hele gemeente moet hetzelfde zeggen als ik. Ik bepaal de norm en iedereen zal het met mij eens zijn.” Paulus kon dat zeggen, of Petrus of ieder van de anderen kon dat zeggen.

Trouwens, Petrus en Paulus verkondigden geen verschillende leerstellingen. Ze legden wel verschillende accenten. Maar Paulus wilde dat iedereen hetzelfde hart had en van daaruit zou proberen dezelfde dingen te zeggen die de apostelen onderwezen.

Wij hebben tegenwoordig het probleem dat er onenigheid bestaat over wat de apostelen werkelijk onderwezen, en zij zijn niet hier zodat we het hun kunnen vragen. We hebben echter nog steeds de Heilige Geest. De Heilige Geest is aanwezig onder christenen met allerlei verschillende zienswijzen. Hoewel Jezus zei dat de Heilige Geest Zijn apostelen in heel de waarheid zou leiden, is het niet volkomen duidelijk of alle christenen buiten de apostelen alleen door de Geest van God in heel de waarheid worden geleid. Ik zou graag willen geloven dat dit zo is, maar het is niet mijn ervaring dat alle christenen die ik heb gekend door dezelfde Geest tot dezelfde waarheid zijn geleid.

Alle christenen hebben de Heilige Geest, maar wat de Heilige Geest ons hoofdzakelijk leert, is dat we elkaar moeten liefhebben. De leer wordt doorgaans onderwezen door mensen aan wie God gaven heeft gegeven: apostelen en profeten, evangelisten, herders en leraren. Zij zijn degenen die de leerstellige informatie grotendeels doorgeven. De Heilige Geest leert ons in eenheid en liefde te leven terwijl we wachten tot er eenheid in geloof ontstaat. Zolang we onder verschillende leraren staan, wat onvermijdelijk lijkt, zullen er verschillende meningen over dingen bestaan.

6

Eenheid rond de kern van het Evangelie

Maar hoe kunnen we Paulus' beginsel van eenheid op onze eigen situatie toepassen? Hoe kan de hele gemeente hetzelfde zeggen? Om te beginnen kunnen we het allemaal eens zijn over wat belangrijk is. We kunnen het allemaal eens zijn over wat de kern van het Evangelie is. En christenen zijn het daar trouwens ook over eens. Soms wijzen sekteleiden en niet-christenen op de verdeeldheid onder christenen in een grote verscheidenheid aan denominaties en zeggen ze: „Dit bewijst dat jullie je zaakjes niet op orde kunnen krijgen, want jullie zijn het niet eens allemaal met elkaar eens.”

Wat dit werkelijk bewijst, is dat we de vrijheid hebben om het op sommige punten oneens te zijn. Als christenen hebben we de vrijheid om over kwesties van ondergeschikt belang zelf een standpunt te bepalen. Feit is — en voor de buitenstaander is dit niet zo zichtbaar als voor ons die er middenin staan — dat alle christenen werkelijk hetzelfde geloven over het Evangelie. Want wie niet hetzelfde Evangelie gelooft als wij, is geen christen. Zo iemand behoort tot een sekte. Als iemand het er niet mee eens is dat je door genade, door geloof in Jezus Christus wordt gered, is die persoon geen christen. Er zijn mensen die deze dingen niet geloven, maar zij zijn geen christenen. Alle christenen geloven deze dingen. Sterker nog, per definitie geloven ze deze dingen, want als ze iets anders geloven, zijn ze geen christenen. Het Evangelie is inderdaad iets waarover we allemaal hetzelfde zeggen.

Wat enkele zaken van ondergeschikt belang betreft — of we moeten dopen door onderdompeling of door besprenkeling, of de opname vóór, na of halverwege de grote verdrukking plaatsvindt, of vrouwen wel of geen hoofdbedekking moeten dragen, of je eenmaal gered altijd gered bent of niet — zeggen we niet allemaal hetzelfde, omdat niet iedereen die zaken op dezelfde manier ziet. We hebben de apostel Paulus niet hier, en ook geen ander menselijk gezag naar wie we kunnen kijken en naar wie we op een geluidsopname of iets dergelijks kunnen luisteren, die de kwestie eenvoudigweg met één enkel besluit beslecht.

Maar wat we wel kunnen zeggen, is dat we het er allemaal over eens zijn dat Jezus Heere is, dat dit het belangrijkste is en dat dit de basis van onze eenheid vormt. We kunnen het oneens zijn. We kunnen onze meningsverschillen grondig bespreken. Zelfs de apostelen deden dat tijdens het concilie in Jeruzalem. Er werden verschillende meningen geuit. Uiteindelijk bereikten ze allemaal overeenstemming over datgene waarmee ze konden instemmen. Christenen kunnen dat zeker ook doen als het om de kernpunten gaat.

7

Eenheid van de Geest en eenheid van geloof

Maar kijk eens naar Efeze 4, waar Paulus het ook heeft over de noodzaak van eenheid. In vers 3, Efeze 4 vers 3, zegt hij:

en u te beijveren om de eenheid van de Geest te bewaren door de band van de vrede:

EFEZE 4:3

Dit is wat wij geacht worden te doen:

ons best doen om de eenheid van de Geest te bewaren door in vrede met elkaar te leven.

Maar verderop, in vers 13, zegt hij:

totdat wij allen komen tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God, tot een volwassen man, tot de maat van de grootte van de volheid van Christus,

EFEZE 4:13

Let erop dat de eenheid van de Geest iets is wat wij moeten bewaren. We hebben die al. Die hoeft alleen maar bewaard te worden. Maar in vers 13 is de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God niet iets wat wij al bezitten. Dat is iets waartoe wij door volwassenheid nog moeten komen. Dat betekent dat er twee soorten eenheid zijn. Er is een eenheid die gebaseerd is op het gemeenschappelijke leven van de Geest, die wij bezitten en moeten handhaven: de eenheid van de Geest. En er is ook nog een ander niveau van eenheid, dat gebaseerd is op overeenstemming in geloof, overtuiging en kennis. Die hebben wij nog niet. Niet alle christenen hebben die. Paulus zegt dat wij die nog niet hebben. Wij zien daarnaar uit. God heeft ons apostelen en profeten, evangelisten, herders en leraars gegeven, totdat wij daar allemaal toe komen.

Maar zolang wij het nog niet op alle leerstellige punten volledig met elkaar eens zijn, kunnen en moeten wij niettemin de eenheid in de Geest handhaven. Wanneer iemand begint te zeggen:

Ik hoor bij Apollos, en daarmee bedoelt: 'Daarom ben ik niet van Paulus. Ik ben van Apollos, niet van Paulus,' dan begint dat een geestelijke barrière tussen christenen op te werpen. Dat is een houding die zich op een heel ander niveau bevindt dan een verschil van mening over de leer.

Het is zelfs waarschijnlijk dat Paulus en Apollos dezelfde leer hadden. Het is helemaal niet waarschijnlijk dat de verschillen tussen degenen die zeiden:

Ik hoor bij Paulus, degenen die zeiden:

Ik hoor bij Apollos, en degenen die zeiden:

Ik hoor bij Kefas, werkelijk zozeer leerstellige verschillen waren. Het waren eerder bewegingen waarin trouw werd betuigd aan een bepaalde held, een geestelijk icoon met wie zij geassocieerd wilden worden, in plaats van eenvoudigweg geassocieerd te worden met het hele lichaam van Christus, met Christus Zelf. Dat is een houding, en die komt tegenwoordig in kerkgenootschappen voor.

8

Kerkelijke etiketten en sektarische houdingen

Zoals ik al zei, zijn niet alle mensen in kerken die tot een kerkgenootschap behoren het eens met alles wat de stichter van dat kerkgenootschap onderwees. Ook hebben zij niet allemaal een sektarische geest. Toen ik bijvoorbeeld in Santa Cruz was, sprak ik in verscheidene kerkgenootschappen. Ik sprak in een methodistenkerk, een baptistenkerk, een Calvary Chapel, een Foursquare-kerk en een kerk van de Christian and Missionary Alliance. Dit zijn kerkgenootschappen, maar onder de voorgangers en de mensen daar vindt enorm veel kruisbestuiving plaats. Hoewel zij lid zijn van de methodistenkerk, komen velen van hen naar mij luisteren wanneer ik in de kerk van

de Christian and Missionary Alliance spreek, of waar dan ook. Zij zien zichzelf niet als ontrouw aan de kerk waarvan zij lid zijn, omdat zij zichzelf in hun geest als één met alle christenen beschouwen.

Het is nu eenmaal zo dat de kerk waarin zij graag God aanbidden een kerkgenootschappelijk etiket draagt, terwijl het misschien net zo goed zou zijn als dat niet zo was. Maar of dat etiket er nu wel of niet op staat, zegt je niet veel over hoe verdeeldheidsgezind zij als mensen zijn. Het zegt je niet veel over hun houding. Waar Paulus zich duidelijk zorgen over maakt, is een houding. Die houding bestaat onder sommige mensen uit kerkgenootschappen, die zeggen: 'Wij behoren tot het kerkgenootschap van de Missionary Baptists. Wij kunnen zelfs geen gemeenschap hebben met mensen uit enig ander baptistisch kerkgenootschap.'

Er zijn meer dan veertig verschillende baptistische kerkgenootschappen. Ik heb daadwerkelijk een voorganger van een Missionary Baptist-kerk ontmoet, en wat zijn houding betreft, denk ik dat hij het hele kerkgenootschap vertegenwoordigde. Hij zei dat zij niet eens geloven dat zij gemeenschap kunnen hebben met andere baptisten, maar alleen met andere Missionary Baptists. Zij beschouwen het als geestelijke hoererij wanneer zij gemeenschap hebben met iemand anders dan de reine bruid van Christus, en dat is hun kerkgenootschap.

Dit is klassiek sektarisme, waarbij mensen hun eigen kleine groep zien als de enigen die het werkelijk bij het rechte eind hebben, de enigen die God werkelijk op enige aanvaardbare wijze kennen. Alle andere christenen zijn, eenvoudigweg omdat zij niet tot hun groep behoren, niet behouden en zijn zelfs niet waardig om gemeenschap met hen te hebben. Dat is natuurlijk verdeeldheid op een veel extremer niveau dan alleen maar zeggen: 'Ik ben het niet met je eens over predestinatie,' of iets dergelijks. Het is volkomen duidelijk dat een groep van deze omvang mensen kan bevatten die een grote verscheidenheid aan standpunten vertegenwoordigen, terwijl er toch een gezamenlijke eenheid in de Geest bestaat. Dat was, denk ik, waar Paulus zich werkelijk zorgen over maakte.

In die tijd waren er natuurlijk apostelen aanwezig om theologische geschilpunten en dergelijke te beslechten. Daarom zou er geen reden zijn waarom mensen verschillende leerstellingen zouden hebben, tenzij zij in opstand wilden komen tegen wat een

apostel zei, en dat zou verkeerd zijn. Tegenwoordig komen mensen met verschillende leerstellingen doorgaans niet in opstand tegen de apostelen. De meesten van hen denken dat zij de zuivere leer van de apostelen prediken. Zij begrijpen alleen op verschillende manieren wat de apostelen bedoelden. Dat is een situatie die op dit moment moeilijk te overwinnen is als het gaat om het vinden van een bepaalde programmatische eenheid onder christenen.

Ik denk niet per se dat we iedereen in één grote organisatorische kerk moeten zien te krijgen. Wat we natuurlijk moeten begrijpen, is dat we allemaal deel uitmaken van het lichaam van Christus en dat Christus niet verdeeld is. Misschien ga je naar een gemeente die een denominationeel etiket draagt, maar dat is geen probleem en ook geen deugd. Het is eenvoudigweg een feit dat je op die ene plaats gemeenschap hebt met christenen. Maar tenzij je andere christenen hebt uitgesloten van gemeenschap met jou, of neerkijkt op anderen die tot een andere denominatie behoren, maak je waarschijnlijk niet dezelfde fout waar Paulus het hier over heeft en die de Korintheërs maakten. Zij waren beslist twistziek en sektarisch en zagen hun eigen groep als verheven boven alle andere groepen.

Hij zegt tegen hen dat hij wil dat ze eensgezind zijn en eenstemmig oordelen. Dat zegt hij in vers 10.

9

Rechtvaardig oordelen volgens Jezus

[Vertalersnoot: de Engelse Bijbelvertaling die de spreker gebruikt, heeft hier ‘hetzelfde oordeel’, waar de HSV ‘één van gevoelen’ heeft. Daarop sluit zijn verdere bespreking van oordelen aan.] Ik wil een beetje uitweiden over dit onderwerp van oordelen, of het vormen van een oordeel. Er zijn veel mensen die vinden dat we geen oordeel moeten vormen, dat oordelen liefdeloos is, dat Jezus niemand veroordeelde en dat Hij ons zelfs zei niet te oordelen:

Oordeel niet, opdat u niet geoordeeld wordt;

MATTHEÛS 7:1

Daarom zouden christenen geen oordeel moeten vormen.

Er is nauwelijks een Bijbelboek dat dat idee krachtiger weerlegt dan 1 Korinthe. 1 Korinthe staat vol aansporingen om over dingen te oordelen: geestelijke beoordelingen, morele beoordelingen en theologische beslissingen. Over dingen oordelen wordt behandeld als iets wat christenen moeten doen en wat alle geestelijke mensen doen.

Toen Jezus zei:

Oordeel niet, dan word je zelf ook niet geoordeeld, bedoelde Hij natuurlijk, zoals verder uit de context blijkt, dat je mensen niet moet veroordelen om dingen waaraan je zelf schuldig bent, terwijl je doet alsof je onschuldig bent. Als je een balk in je oog hebt, moet je niet beweren dat jij degene bent die God zou gebruiken om iets aan het oog van een ander te doen. Je hebt hetzelfde probleem, alleen in grotere mate dan zij. Dat is de context daarvan.

Maar Jezus zei in Johannes 7:24:

Oordeel niet naar wat voor ogen is, maar vel een rechtvaardig oordeel.

JOHANNES 7:24

Hij zei ons dus dat we niet op een bepaalde manier moesten oordelen, maar Hij zei dat je rechtvaardige oordelen moet vellen. Je moet rechtvaardige oordelen vellen.

In 1 Korinthe spoort Paulus de Korinthiërs er voortdurend toe aan om over dingen te oordelen. Iemand die geen enkel oordeel vormt, heeft geen enkel besef van moraal en geen enkel besef van waarheid tegenover dwaling. Telkens wanneer iemand je iets vertelt, zul je het aanvaarden of verwerpen op grond van jouw oordeel over de integriteit van die persoon en zijn deskundigheid om over dat onderwerp te spreken, en op grond van jouw oordeel over de waarheidsgetrouwheid van wat je hoort. Ik hoop dat je veel dingen verwerpt die je in de media en van allerlei mensen hoort. Ongetwijfeld verwerp je veel dingen die je hoort. Dat doe je omdat je er een oordeel over hebt gevormd. Wanneer je iets aanvaardt, doe je dat eveneens omdat je er een

oordeel over hebt gevormd. Je hebt geoordeeld dat het waar is. Oordelen vormen een normaal onderdeel van het menselijk leven, om nog maar te zwijgen van het godsdienstige leven van mensen en in het bijzonder het christelijke leven.

10

Oordelen over gedrag en geschillen

Laat me je laten zien hoe vaak Paulus in 1 Korinthe het vormen van oordelen bepleit. In 1 Korinthe 2:15 zegt Paulus:

De geestelijke mens beoordeelt wel alle dingen, zelf echter wordt hij door niemand beoordeeld.

1 KORINTHE 2:15

Een geestelijk mens beoordeelt alle dingen.

Kijk nu naar hoofdstuk 5, vers 3, waar hij spreekt over de zaak van de man die in incest leeft. Hij zegt:

Ik heb, hoewel afwezig met het lichaam, maar aanwezig met de geest, namelijk reeds besloten — alsof ik aanwezig was — om hem die dat zo gedaan heeft,

1 KORINTHE 5:3

Ik heb hierover al een oordeel gevormd. Hij vertelt hun wat ze geacht worden te doen. Hij is verbaasd dat zij niet geoordeeld hebben.

In hetzelfde hoofdstuk, in de verzen 12 en 13, zegt hij:

Het is toch niet aan mij om hen die buiten zijn te oordelen? Oordeelt u immers niet alleen hen die binnen zijn? Maar hen die buiten zijn, oordeelt God. En doe de kwaaddoener uit uw midden weg.

1 KORINTHE 5:12-13

Ze moeten oordelen over gedrag binnen de gemeente. Je oordeelt niet over buitenstaanders vanwege de manier waarop zij zich gedragen. Hun problemen zijn erger dan hun gedrag. Hun probleem is hun verbroken relatie met God. Maar binnen de gemeente vormen we wel oordelen, en Paulus gaf aan dat we dat moeten doen.

In hoofdstuk 6, de verzen 2 tot en met 5, wijst hij hen terecht omdat ze met hun geschillen naar de rechters van de rechtbanken gaan. Hij zegt in vers 5:

Tot beschaming zeg ik u dit. Is er dan onder u niemand die wijs is, zelfs niet één, die in staat zou zijn een oordeel te vellen in een geschil tussen zijn broeders?

1 KORINTHE 6:5

Eerder, in hoofdstuk 2, vers 15, zei hij:

Iemand die geestelijk leeft, kan alles beoordelen.

Hij zegt: is jullie gemeente zo verarmd dat er zelfs niet één persoon in de gemeente is die volwassen, wijs en geestelijk genoeg is om voor jullie een oordeel over dingen te vormen? Oordelen is een noodzakelijk onderdeel van het christelijke leven, en mensen die wijs en geestelijk zijn, zouden voortdurend oordelen moeten vormen. Dat moeten ze.

11

Geestelijk inzicht en persoonlijke oordelen

In hoofdstuk 7, vers 25, zegt Paulus:

Wat betreft hen die nog maagd zijn, heb ik geen bevel van de Heere. Ik geef echter mijn mening als iemand die barmhartigheid van de Heere heeft gekregen om trouw te zijn.

1 KORINTHE 7:25

[Vertalersnoot: waar de HSV in vers 25 'Ik geef echter mijn mening' heeft, gebruikt de aangehaalde Engelse vertaling 'I give judgment': 'Ik geef mijn oordeel'.]

Ik neem hierover een beslissing als iemand die de Heere in Zijn barmhartigheid betrouwbaar heeft gemaakt. Hij zegt dat God hem door Zijn barmhartigheid tot een getrouw man heeft gemaakt, en ik denk dat ik hierover een beslissing kan nemen die redelijk betrouwbaar is. Ik zal een oordeel vormen, ook al heeft God hierover geen uitdrukkelijk gebod tot mij gesproken. Ik zal hierover mijn oordeel geven, en dat zou enig gewicht moeten hebben, omdat hij een wijs en geestelijk mens is.

Hij zegt in vers 40 van hetzelfde hoofdstuk:

Maar zij is gelukkiger, als zij zo blijft, naar mijn mening. En ik denk ook dat ik de Geest van God heb.

1 KORINTHE 7:40

Dat wil zeggen: in plaats van te hertrouwen. Opnieuw geeft hij hierover een oordeel, en dat is wat op heel wat punten moet gebeuren.

[Vertalersnoot: waar de HSV 'naar mijn mening' heeft, gebruikt de aangehaalde Engelse vertaling 'according to my judgment': 'naar mijn oordeel'.]

In hoofdstuk 10, vers 15, zegt hij:

Ik spreek toch tot u als tot verstandige mensen, beoordeelt u dan zelf wat ik zeg.

1 KORINTHE 10:15

Met andere woorden, wijze mensen vormen inderdaad een oordeel.

In hoofdstuk 11, vers 13:

Oordeel bij uzelf: is het gepast dat een vrouw met onbedekt hoofd tot God bidt?

1 KORINTHE 11:13

Hij vraagt hun hierover zelf een oordeel te vormen, in het vertrouwen dat zij als geestelijke mensen geestelijke dingen kunnen beoordelen. In hoofdstuk 11, vers 31, zegt hij:

Want als wij onszelf zouden beoordelen, zouden wij niet geoordeeld worden.

1 KORINTHE 11:31

Dat is goed. Hij heeft het over geoordeeld en door de Heere getuchtigd worden, zoals uit de context blijkt. Maar als we onszelf beoordelen, vermijden we een deel van de problemen die we over onszelf afroepen doordat we dat niet doen.

12

Profetie beoordelen en volwassen worden

In 1 Korinthe 14:24 zegt Paulus:

Maar als allen zouden profeteren, en er kwam een ongelovige of niet-ingewijde binnen, dan zou die door allen overtuigd en door allen beoordeeld worden.

1 KORINTHE 14:24

Dat wil zeggen: door alle mensen die profeteren. Als allen profeteren, zullen hun woorden een oordeel uitspreken over degenen die binnenkomen en hen horen profeteren, en hen van hun schuld overtuigen. Maar hij zegt ook: als iedereen in tongen spreekt en de binnenkomers de woorden niet begrijpen, zullen die woorden hen natuurlijk niet van schuld overtuigen. Het zal hun gewoon waanzinnig voorkomen. Maar in 1 Korinthe 14:29 zegt Paulus:

En laten twee of drie profeten spreken, en laten de anderen het beoordelen.

1 KORINTHE 14:29

Je wordt zelfs geacht profetie te beoordelen.

Merk eens op hoe vaak Paulus in deze ene brief tegen mensen zegt dat ze moeten oordelen.

Ik spreek toch tot u als tot verstandige mensen, beoordeelt u dan zelf wat ik zeg.

1 KORINTHE 10:15

Laat twee of drie profeten spreken en laat de anderen oordelen. Wijze mensen beoordelen alles. Is er onder jullie niet één wijs man die over deze dingen kan oordelen, die tussen zijn broeders kan oordelen? Ik geef mijn oordeel als iemand die

betrouwbaar is bevonden. Het is duidelijk dat het vormen van oordelen door christenen een van de thema's is, een van de draden die door het hele boek 1 Korinthe loopt. Het lijkt erop dat er wordt gezegd dat de Korintheïers volwassen moesten worden, geestelijker moesten worden en wijzer moesten worden, zodat ze betere weloverwogen beslissingen zouden nemen.

De problemen die zij in hun gemeente hadden, hadden duidelijk allemaal vermeden kunnen worden als zij verstandiger oordelen hadden gevormd: hun gedrag beoordelen, zichzelf beoordelen en anderen in de gemeente beoordelen zoals het hoorde. Het ging onder andere om het gedogen van incest, met hun broeders naar de rechter gaan, met hun vrijheid pronken, zelfs als hun broeders daardoor struikelden, en misbruik maken van de tafel des Heeren. Paulus pleit voor oordelen als een bezigheid die christenen waardig is, die volwassen christenen waardig is. Daarom zegt hij in vers 10 van hoofdstuk 1 dat hij wil dat ze verenigd zijn in dezelfde gezindheid en hetzelfde oordeel. Hij wil dat ze het met elkaar eens zijn in de oordelen die ze over dingen vormen.

13

De verschillende stijlen van Paulus en Apollos

Vers 11 zegt dat iemand uit het huis van Chloë hem heeft ingelicht over de onenigheden die onder hen bestaan, de ruzies die ze onderling hebben. Zoals we al bij vers 12 hebben opgemerkt, noemt hij hun verdeelde loyaliteit. Sommigen zijn trouw aan Paulus en anderen aan Apollos. Volgens Handelingen hoofdstuk 18 kwam Apollos kort nadat Paulus was vertrokken naar Korinthe. In Handelingen wordt ons niet verteld welke invloed Apollos daar had. Maar er wordt ons wel verteld dat Apollos een man was die machtig was in het spreken, een zeer logische en sterke debater. Paulus vertelt ons zelf dat hij dat niet was. Hij probeerde dat ook niet te zijn. Paulus was in staat tot debatteren, zoals hij bijvoorbeeld in Athene bewees. Maar toen hij in Korinthe kwam, besloot hij dat hij niet zou debatteren. Hij wilde niet dat het geloof van de Korintheïers op menselijke redeneringen rustte, maar op de kracht van God.

Daarom zegt hij in hoofdstuk 2:

Ik had besloten onder jullie niets anders te kennen dan het allereenvoudigste: Christus en Hem gekruisigd. Voor jullie bekering wilde ik vertrouwen op een betoon van de Geest en van kracht, in plaats van op sterke argumenten.

1 KORINTHE 2:2-5

Paulus had bij zijn verkondiging van het Evangelie bewust logische en filosofische redeneringen vermeden. Apollos kwam daarna en vertrouwde daar in Korinthe waarschijnlijk net zo sterk op als elders. Hij was een debater. Hij was een overtuigende debater en wist mensen van het Evangelie te overtuigen. Zijn stijl verschilde op dit punt ongetwijfeld van die van Paulus. Het verschil was groot genoeg om bewondering op te wekken bij mensen met een ander temperament in de gemeente, die vonden dat Apollos vindingrijker was dan Paulus, of wat dan ook.

Anderen zeiden om redenen die niet worden uitgelegd dat ze van Kefas waren, van Petrus. Voor zover bekend was Petrus nooit in Korinthe geweest. Daarom is er geen duidelijke reden waarom zij zich achter Petrus zouden scharen, tenzij ze vonden dat trouw aan de grondleggers van het christendom dat vereiste. Jezus had Petrus tenslotte een bijzondere leiderschapspositie onder de apostelen gegeven. En als we ons dan toch achter iemand gaan scharen, zou dat Petrus moeten zijn.

14

Ook zonder kerkelijk etiket kan men verdelen

Toen zagen anderen natuurlijk hoe dwaas zelfs dat was en zeiden: ‘Luister eens, is Christus niet Degene Die we geacht worden te volgen?’ Commentatoren zeggen gewoonlijk dat de mensen in de vierde categorie in vers 12, die zeggen: ‘Ik ben van Christus’, even verdeeldheid zaaiend waren als de rest. Dat is mogelijk. Het is mogelijk dat sommigen zich verheven voelden boven die andere mensen die verdeeldheid zaaiden. Ze zeiden dan: ‘Jullie kunnen Apollos of Paulus of Petrus volgen als jullie dat willen, maar wij gaan Christus volgen. Dat is Wie echte christenen volgen: Christus.’

Ze kunnen dezelfde houding van superioriteit hebben gehad, dezelfde minachting voor anderen en dezelfde verdeeldheid zaaiende, sektarische geest, ook al gebruikten ze de juiste woorden: 'Wij zijn van Christus.' Paulus zou er beslist mee instemmen dat wij van Christus zijn. Maar het is mogelijk dat zelfs degenen die deze benaming voor zichzelf gebruikten, daar dezelfde verkeerde geest bij hadden als de anderen.

Ik denk aan verschillende kerkgenootschappen die tot op de dag van vandaag weigeren kerkgenootschappen genoemd te worden. De Church of God in Anderson, Indiana, en de Church of Christ zijn kerkgenootschappen die ontkennen dat ze kerkgenootschappen zijn. Als je met mensen uit die kerkgenootschappen praat, zeggen ze: 'Wij zijn geen kerkgenootschap.'

Daarom zijn wij de Church of Christ.' De Church of Christ is geen kerkgenootschap. Het is gewoon de Church of Christ. Het is de kerk. Er is ook een sekte die de Local Church wordt genoemd. Die staat onder leiding van een voormalige volgeling van Watchman Nee, een man die Witness Lee heet. Hij woont in Anaheim en is een beweging begonnen die de Local Church heet. Waar ze zich ook bevinden, ze noemen zichzelf gewoon 'de gemeente': 'de gemeente in Santa Cruz', 'de gemeente in deze plaats', 'de gemeente in die plaats'. Het klinkt alsof ze terminologie gebruiken waar niets tegenin te brengen valt. Maar wat ze werkelijk bedoelen, is dat zij de enige gemeente in die plaats zijn. Zij en zij alleen zijn de gemeente. Alle anderen maken deel uit van een groep die compromissen heeft gesloten.

In zekere zin kan ik waardering hebben voor groepen die zeggen: 'We willen geen kerkgenootschap zijn. We willen gewoon de Kerk van God zijn. We willen gewoon de Kerk van Christus zijn. We willen gewoon het lichaam van Christus zijn. Moeten we dan namen hebben als wesleyaans, calvinistisch, arminiaans, enzovoort? Wij zijn niet van hen. Ik ben niet van Calvijn. Ik ben niet van het arminianisme. Ik ben van Jezus. Wij zijn gewoon de Kerk van Christus.' Deze bewegingen beginnen ongetwijfeld vaak met goede motieven. Maar na verloop van tijd worden ze net zulke kerkgenootschappen als de rest, vanwege de sektarische geest die naar binnen sluipt.

Nogmaals, het vermijden van sektarisme is meer een zaak van het hart dan een kwestie van naar welke gemeente je wel of niet gaat. Het maakt mij trouwens niet uit naar welke gemeente iemand gaat. Het hangt ervan af of mensen zich vereenzelvigen

met een menselijke organisatie onder een of andere menselijke stichter, of dat ze zichzelf zien als leden van het lichaam van Christus. Dat lichaam sluit degenen die bij andere groepen horen in en sluit hen niet uit.

Wat ik daarmee bedoel, is dat mensen in de Church of Christ zeggen: ‘Wij zijn geen baptisten. De baptisten horen niet bij ons.’ Ik ben geen baptist, maar ik heb geen enkele reden om baptisten buiten te sluiten. Wat mij betreft zijn baptisten net zo goed leden van het lichaam van Christus als ik. Dat geldt ook voor pinkstergelovigen, presbyterianen, enzovoort. Dus van deze groep, van die groep of van die persoon zijn, is volgens mij meer een zaak van het hart.

15

Gemeentelidmaatschap en het lichaam van Christus

Persoonlijk — en ik heb geen kritiek op mensen die hierover een andere beslissing nemen — kan ik mezelf er niet toe brengen lid te worden van een gemeente, in de betekenis waarin we die uitdrukking gewoonlijk gebruiken. Ik heb er geen bezwaar tegen om altijd naar dezelfde gemeente te gaan. Ik kan me gemakkelijk voorstellen dat het voor iemand in overeenstemming met de wil van God is om jarenlang elke zondag naar dezelfde gemeente te gaan. Daar heb ik geen bezwaar tegen. Ik worstel meer met het begrip ‘lid worden van een gemeente’. Want lid worden van een gemeente betekent gewoonlijk dat je op zo’n manier lid wordt van die groep, dat je geen lid bent van de andere groepen christenen in die plaats.

Het kan zo zijn dat Gods leiding in jouw leven ertoe heeft geleid dat je meer gemeenschap hebt met die groep dan met de andere christenen in de plaats. Je kunt niet op gelijke voet gemeenschap hebben met iedere christen in de plaats. God kan je heel goed in de geest verbinden met een groep gelovigen die met elkaar samenwerken en elkaar wederzijds kunnen opbouwen.

Ik vind het moeilijk uit te leggen wat ik bedoel. Maar ook al heb ik gemeenschap met bepaalde christenen en heb ik minder gemeenschap met andere christenen, mijn kijk op die andere christenen is dat ik net zozeer bij hen hoor als bij degenen met wie ik

meer gemeenschap heb. Ik hoor gewoon bij Jezus. En iedereen die bij Jezus hoort, kan evenveel aanspraak maken op mijn tijd, mijn geld, mijn gaven of wat dan ook, als de mensen die ik voortdurend zie daar aanspraak op kunnen maken.

Zo denken veel mensen niet. Ze zeggen: ‘Goed, ik ben eindelijk lid geworden van die-en-die gemeente. Mijn zoektocht naar een gemeente is nu voorbij. Ik ben van deze gemeente.’ Wat dat betekent, is: ‘Ik stel me niet langer beschikbaar om bij een van die andere gemeenten te horen. Ik hoor bij deze groep op een manier waarop ik niet bij die andere groepen hoor.’ Ik vind het moeilijk in te zien hoe je daarmee voorkomt dat je de fout maakt te zeggen: ‘Ik ben van Apollos’, of: ‘Ik ben van Kefas.’ Wij zijn geen leden van deze groepen. Wij zijn leden van Christus. Wij zijn leden van Zijn lichaam.

16

Groepsloyaliteit en andere gemeenten bezoeken

Hoe dan ook, persoonlijk denk ik dat er in de moderne kerk veel van de dwaling van de Korintheërs te vinden is. Maar het is niet iets nieuws. Dit probleem bestaat al eeuwen. Het hoort bij de menselijke gesteldheid. Ik denk dat mensen van nature geneigd zijn zich te willen vereenzelvigen met een bepaalde zaak die groter is dan zichzelf. Als we een conflict tussen twee denominaties zien, is het voor ons moeilijk te begrijpen hoe we bij beide groepen kunnen horen. Dus moeten we beslissen met welke we het meest instemmen, welke de machtigste is, welke de zuiverste is, welke de langste geschiedenis heeft, of wat dan ook. We willen betekenis vinden door ons met een van die groepen te vereenzelvigen.

Maar als die groep met een andere groep rivaliseert, dan moedigt onze vereenzelviging met die groep een rivaliserende geest aan tussen onszelf en mensen die een andere beslissing hebben genomen. Veel hedendaagse christenen zouden zeggen: “Nou, zo’n houding hebben we niet meer.”

Zo’n houding hebben we niet meer. Helaas bestaat die houding tot op zekere hoogte nog steeds. Ik ben bijvoorbeeld het grootste deel van mijn leven heel trouw naar de ene of de andere gemeente gegaan, meestal verscheidene jaren naar dezelfde gemeente. De

laatste tijd is dat niet het geval geweest. Maar het grootste deel van mijn leven heb ik heel trouw de bijeenkomsten van een bepaalde gemeente bezocht, meestal één gemeente tegelijk. Toch heb ik nooit het gevoel gehad dat ik op een bepaalde zondag ontrouw zou zijn als ik naar een andere gemeente wilde gaan dan de gemeente waar ik gewoonlijk heen ga, of de gemeente die mij een van haar leden noemt. En als andere mensen uit de gemeente waar ik heen ga op een bepaalde zondag ergens anders heen willen, heb ik dat gewoon nooit als een probleem gezien. Waarom zou het een probleem zijn? We behoren niet aan die groep toe. We behoren aan Jezus toe.

Toch heb ik gemerkt dat niet alle christenen dezelfde vooronderstellingen hebben, zelfs christenen van wie ik verwacht zou hebben dat ze meer in deze richting zouden denken dan ik. Als je niet naar hun gemeente gaat en zij eraan gewend raken dat je in hun gemeente bent, dan vinden ze het niet voldoende dat je ergens anders naar een gemeente bent geweest wanneer je op een bepaalde zondag, of twee of drie zondagen achter elkaar, niet bij hen komt. Ze vinden dan dat je als het ware niet meer naar de gemeente gaat. Je raakt steeds minder toegewijd. Je verantwoordingsplicht valt weg, of iets dergelijks. Alsof het christendom van je vraagt dat je deel uitmaakt van die ene groep en daar regelmatig aanwezig bent.

Ik ken niets in de Bijbel wat zoiets suggereert. Het begint juist te lijken op het soort sektarische loyaliteit dat zegt: “Als je geacht wordt bij deze groep te zijn en je gaat ergens anders heen, dan bedrieg je ons eigenlijk een beetje. Je bent niet trouw aan je school, of zoiets. Dit hier is jouw team. Je hoort geen andere plaatsen te bezoeken, want je behoort aan ons toe.” Volgens mij strookt dit niet met de Bijbel. Ik zie het juist als precies het soort verschijnsel dat zich waarschijnlijk in Korinthe voordeed en waar Paulus zich tegen keert.

17

Christus en Zijn lichaam zijn niet verdeeld

Als reactie hierop zegt hij in vers 13:

Is Christus verdeeld? Is Paulus soms voor u gekruisigd? Of bent u in de naam van Paulus gedoopt?

1 KORINTHE 1:13

Merk op dat hij niet zegt: “Is de gemeente verdeeld?” Want voor hem zijn Christus en de gemeente in bepaalde opzichten onscheidbaar. De gemeente is het lichaam van Christus. In 1 Korinthe 12:12 zegt hij:

Want zoals het lichaam één is en veel leden heeft, en al de leden van dit ene lichaam, hoewel het er veel zijn, één lichaam zijn, zo is het ook met Christus.

1 KORINTHE 12:12

Christus is een lichaam met vele leden. Jezus is het hoofd, maar wij zijn het vlees en de beenderen, staat er in Efeze 5. Wij zijn Zijn leden.

Wanneer hij zegt:

Is Christus verdeeld?

verwijst hij duidelijk naar de gemeente. Is de echte, ware gemeente verdeeld? Dat is alsof je zegt dat je Jezus in stukken snijdt, dat je Hem ontleedt. Vind je het geen afschuwelijke gedachte dat Christus in stukken gesneden zou worden, dat Christus verdeeld zou worden?

Nu had hij kunnen zeggen: “Is Apollos of Kefas voor jullie gekruisigd?” Maar hij wil de volgelingen van die andere mannen niet aanvallen. Hij wil niet de indruk wekken dat hij degenen die bij andere teams horen en niet zijn kant hebben gekozen, voor zijn eigen kant probeert te winnen. Hij wil niet jaloers klinken. Daarom berispt hij alleen

zijn eigen aanhangers, degenen die zeggen: “Ik ben van Paulus.” Tot hen richt hij deze opmerkingen. Wat? Is Paulus voor jullie gekruisigd? Zijn jullie in de naam van Paulus gedoopt?

Het is duidelijk dat die woorden alleen van toepassing konden zijn op degenen die zeiden: “Wij zijn van Paulus.” Hij zegt: “Nee, dat zijn jullie niet. Jullie zijn niet van Paulus. Jullie zijn niet in de naam van Paulus gedoopt. Paulus was jullie redder niet.”

18

Dopen zonder mensen aan jezelf te binden

Vervolgens zegt hij:

Ik dank God dat ik niemand van u gedoopt heb dan Crispus en Gajus, zodat niemand kan zeggen dat ik in mijn naam gedoopt heb.

1 KORINTHE 1:14-15

Daarmee suggereert hij dat men anders zou kunnen denken dat hij mensen had gedoopt om hen aan hemzelf trouw te maken. Dan herinnert hij zich: “O ja, ik heb ook het huisgezin van Stefanus gedoopt. Verder weet ik niet of ik nog anderen heb gedoopt.” Het was een tijd geleden. Hij kon zich niet herinneren hoeveel mensen hij in die stad had gedoopt, maar hij wist dat het er niet erg veel waren. Hij zei:

Want Christus heeft mij niet gezonden om te dopen, maar om het Evangelie te verkondigen, niet met wijsheid van woorden, opdat het kruis van Christus zijn inhoud niet verliest.

1 KORINTHE 1:17

Toen we in Bandon waren, leidden we af en toe mensen tot de Heere. Wij dachten dat christenen dat hoorden te doen. We leidden mensen uit de omgeving tot de Heere. Soms kwamen ze naar onze bijeenkomsten en werden ze behouden. Soms gingen wij

eropuit om te evangeliseren en bereikten we hen. Omdat wij geen gemeente begonnen, werden deze mensen vervolgens naar andere gemeenten doorgeleid.

Meestal doopten we iemand in water kort nadat we hem tot de Heere hadden geleid, gewoonlijk meteen. We hadden op ons terrein zelfs een meer dat daarvoor geschikt was. Het maakte niet uit of het winter was, of middernacht, of wat dan ook. Zodra ze tot de Heere kwamen, namen we hen mee naar buiten en doopten we hen.

Maar soms werden mensen die wij in feite tot de Heere hadden geleid, om de een of andere reden niet onmiddellijk gedoopt. Ze begonnen plaatselijke gemeenten te bezoeken, en wij moedigden hen daartoe aan. Er was één meisje bij wie dat zo ging. Op een keer kwam ze naar het meer toen we mensen aan het dopen waren. Ze stond aan de oever en keek toe hoe anderen werden gedoopt. Ik vroeg haar of ze gedoopt wilde worden, want niet lang daarvoor hadden wij haar tot de Heere geleid en ze was nog niet gedoopt. Ze zei: 'Nee, ik wacht nog. Ik wil in mijn gemeente gedoopt worden.' Wij zeiden: 'Oké, prima.' Dat stoorde me helemaal niet.

Later maakte de voorganger van de gemeente waar ze naartoe ging daar echter een punt van tegenover mij. Hij zei: 'Weet je, jij hebt geprobeerd iemand van ons te dopen.' Ik zei: 'Nou, ik wist niet dat ze van jullie was. Ik dacht dat ze van Christus was.' Zijn manier van denken was mij volkomen vreemd. Ik kon me niet eens voorstellen hoe hij dacht. Hij zei: 'Ze komt naar onze gemeente, en als ze gedoopt wil worden, willen wij haar hier te midden van de familie dopen. Ze maakt deel uit van onze familie.'

Ik vond dat een heel vreemde houding. Ik zal je niet precies vertellen wat ik zei, want dat weet ik niet meer. Maar ik vond het echt heel eigenaardig. Ik kon maar moeilijk vat krijgen op zijn manier van denken. Ik had eenvoudigweg nog nooit zo gedacht. Zij was door ons tot bekering gekomen, maar ik vond niet dat ze daarom door ons gedoopt moest worden. Zelfs als ze door ons werd gedoopt, werd ze niet in onze organisatie gedoopt, alsof de doop haar in onze groep opnam.

19

De doop verbindt ons met heel Christus' lichaam

Voor zover ik het begreep, worden mensen behouden en opgenomen in het lichaam van Christus. Ze worden in het lichaam van Christus gedoopt. Paulus zei in 1 Korinthe 12:13:

Ook wij allen immers zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, hetzij dat wij Joden zijn, hetzij Grieken, hetzij slaven, hetzij vrijen; en wij allen zijn van één Geest doordrenkt.

1 KORINTHE 12:13

in één lichaam. Wanneer wij worden gedoopt, worden wij niet gedoopt tot trouw aan een bepaalde groep. En een of ander klein groepje dat wij toevallig op zondagochtend bezoeken, vormt ook niet onze hele christelijke familie. De hele familie bestaat uit iedereen die christen is.

Als wij in aanwezigheid van christenen worden gedoopt, maakt het niet uit of dit dezelfde christenen zijn met wie wij op zondagochtend samenkomen. Het kan fijn zijn als de mensen die ons hebben leren kennen bij de doop aanwezig kunnen zijn. Maar hij voelde zich beledigd omdat ik haar had gevraagd of ze gedoopt wilde worden. Ik heb haar niet eens gedoopt, want ze besloot zich bij die gelegenheid niet te laten dopen. Ik liet die beslissing aan haar over. Ik probeerde haar niet onder druk te zetten. Maar hij dacht dat ik zijn terrein probeerde binnen te dringen, of zoiets, hoewel zij door ons tot bekering was gekomen. Ze was zijn gemeentelid. Ze zat in zijn gemeente.

Het was mij duidelijk dat de houding van deze voorganger was: ‘Zij is van ons. Wij dopen haar. Zij behoort ons toe. Onze gemeente is haar eigenaar.’ Ik dacht: ‘Hoeveel dichter kun je komen bij de houding die Paulus hier bestraft?’

Is Christus verdeeld? Is Paulus soms voor u gekruisigd? Of bent u in de naam van Paulus gedoopt?

1 KORINTHE 1:13

Paulus stelt de vraag alsof het antwoord zo vanzelfsprekend is dat hij hem niet hoeft te beantwoorden. Het is een retorische vraag. Natuurlijk niet. Toch denken sommige mensen precies zo over de leden van hun gemeente en over degenen die zij dopen. Paulus wijst er natuurlijk op dat jullie nu misschien zeggen:

Ik bedoel dit, dat ieder van u zegt: Ik ben van Paulus, ik van Apollos, ik van Kefas, en ik van Christus.

1 KORINTHE 1:12

of wat dan ook, maar dat jullie allemaal, toen jullie werden gedoopt, in Christus werden gedoopt. In dat opzicht vormen jullie allemaal een eenheid: één doop en één Geest, enzovoort. Waar komt de verdeeldheid dan vandaan? Hoe kan iemand Christus zo opdelen?

20

Waarom Paulus het dopen aan anderen overliet

Hij zegt:

Ik dank God dat ik niemand van u gedoopt heb dan Crispus en Gajus,

1 KORINTHE 1:14

Dit werpt een interessante kwestie op. Waarom doopte Paulus niet meer mensen? Hij had de gemeente gesticht. De eerste bekeerlingen in Korinthe waren zijn bekeerlingen. Omvatte de Grote Opdracht niet het gebod om te dopen? Predik en doop; maak discipelen en doop. Waarom doopte Paulus er niet meer?

Er zijn drie mogelijkheden. De eerste acht ik helemaal niet waarschijnlijk. Sommigen zouden zeggen: 'Paulus vond de doop niet zo belangrijk.' Ik geloof niet dat dit de juiste opvatting is. Hij spreekt zijn luisteraars duidelijk aan alsof zij allemaal gedoopt zijn. Daar gaat hij van uit. Hij was van mening dat alle christenen gedoopt zouden worden. Het kan dus nauwelijks zo zijn dat hij zo weinig mensen doopte omdat hij het niet erg belangrijk vond dat mensen werden gedoopt.

Een andere mogelijkheid is dat zijn medewerkers doopten: Timotheüs en Silas, toen zij zich daar in Korinthe bij hem voegden, of Priscilla en Aquila. Misschien werkten zij mee en verrichtten zij de dopen. Misschien deed hij daar zelf een klein deel van, heel weinig, maar liet hij het meeste van dat werk aan anderen over, zodat hij eropuit kon gaan om meer schapen binnen te brengen, meer vissen die zij konden schoonmaken. Hij ging eropuit om te evangeliseren en bracht de mensen mee naar huis, en anderen doopten hen. Dat is een mogelijkheid.

De andere mogelijkheid lijkt daar sterk op, maar is net iets anders. Misschien doopte hij de eerste bekeerlingen en liet hij hen vervolgens de nieuwe bekeerlingen dopen die erbij kwamen. Misschien leidde hij enkele van de vroege bekeerlingen op voor leidinggevende taken, zodat hij snel kon delegeren wat oorspronkelijk zijn taak zou zijn geweest: de eerste bekeerlingen dopen die hij had gemaakt. Maar hij liet deze andere mensen evangeliseren en dopen, zodat hij dat kon delegeren. Zo kon hij een deel van de leidinggevende verantwoordelijkheden in de gemeente beginnen over te dragen aan enkele van de christenen die al langer geloofden en doorgroeiden. Hoe het ook zij, Paulus zorgde ervoor dat de christenen werden gedoopt. Zij werden ofwel door de medewerkers van Paulus gedoopt, ofwel door zijn vroegste bekeerlingen. De enigen die hij zelf doopte, waren kennelijk de eersten die tot geloof kwamen. Dat waren

Crispus, een leider van de synagoge, en Gajus, die elders de gastheer van de hele gemeente wordt genoemd. In Romeinen 16:23 is Paulus kennelijk bij Gajus thuis in Korinthe wanneer hij Romeinen schrijft. Daar staat:

Gajus, de gastheer van mij en van de hele gemeente, groet u.
Erastus, de rentmeester van de stad, en de broeder Quartus
groeten u.

ROMEINEN 16:23

Kennelijk kwam de hele gemeente in Korinthe bij Gajus thuis samen, althans, zo hebben sommigen het opgevat. Sommigen denken dat Gajus een huis had dat groot genoeg was om de hele gemeente van de hele stad bij hem thuis te laten samenkomen. Anderen denken dat dit misschien eenvoudigweg betekent dat hij gastvrij was en dat iedereen uit de wereldwijde gemeente die naar Korinthe kwam, een kamer gereed zou vinden in het huis van Gajus. Hij was een geweldige gastheer, een zeer gastvrij mens. Iedereen in de hele gemeente was welkom bij hem thuis. Het is niet duidelijk in welke zin hij precies de gastheer van de hele gemeente was, maar hij was de gastheer van Paulus toen die Romeinen schreef. Hij was een van de eerste bekeerlingen in Korinthe, en Paulus doopte hem en enkele anderen. Kennelijk waren daar ook Stefanus en zijn huisgezin bij, zoals vers 16 zegt.

21

De zendingsofdracht als gezamenlijke taak

Waarom delegeerde Paulus het dopen? In vers 17 zegt hij:

Want Christus heeft mij niet gezonden om te dopen, maar om
het Evangelie te verkondigen, niet met wijsheid van woorden,
opdat het kruis van Christus zijn inhoud niet verliest.

1 KORINTHE 1:17

Denk daar eens even over na.

Had Paulus het grote zendingsbevel niet gelezen? Voor zover ik me herinner, zegt het grote zendingsbevel:

Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen. En zie, Ik ben met u al de dagen, tot de voleinding van de wereld. Amen.

MATTHEÛS 28:19-20

Als het grote zendingsbevel zegt dat er gedoopt moet worden, hoe kon Paulus dan zeggen dat Christus hem niet had gezonden om te dopen? Waarom delegeerde Paulus het dopen aan anderen?

Ik denk dat dit wijst op iets waarop wij soms gewezen moeten worden: niet alles wat Jezus tegen Zijn apostelen zei, is zonder onderscheid op alle christenen van toepassing. Het grote zendingsbevel, zoals wij dat vaak citeren, is iets wat Jezus tegen een groep discipelen zei. Heel mogelijk waren dat alleen Zijn apostelen, of misschien waren het Zijn apostelen en enkele anderen. Omdat Paulus niet bij hen was, kon hij zeggen dat die precieze opdracht niet aan hem was gegeven.

God heeft voor iedereen een opdracht, en die zal in overeenstemming zijn met Zijn algemene bedoelingen in de opdracht die Hij aan de apostelen gaf. Maar Hij geeft niet iedereen de opdracht om de hele wereld in te gaan. Stel dat ik dacht dat Hij dat wel deed. Stel dat ik las wat Jezus tegen de apostelen zei:

En Hij zei tegen hen: Ga heen in heel de wereld, predik het Evangelie aan alle schepselen.

MARKUS 16:15

Dan zou ik zeggen: Jezus heeft het geboden. Dat kan ik dus maar beter doen. Ik kan maar beter de hele wereld ingaan. Hoeveel landen zijn er? Tweehonderdveertig en nog wat. Hoeveel vliegtickets heb ik nodig om de hele wereld in te gaan? Misschien kan ik

maar beter een bediening via satelliet, een radiobediening of iets dergelijks beginnen, als ik de hele wereld in moet gaan. Er zou enorm veel reizen voor nodig zijn om op al die plaatsen te komen.

Het lijkt duidelijk dat niet ieder afzonderlijk mens de hele wereld in zal gaan. Zelfs degenen die naar andere landen worden uitgezonden, gaan gewoonlijk niet de hele wereld in. Gewoonlijk gaan zij tijdens hun leven naar één plaats of enkele plaatsen, omdat geen enkel mens in zijn eentje de hele wereld in kan gaan. Het is volkomen duidelijk dat het grote zendingsbevel aan de gemeente als geheel is gegeven en door de gemeente als geheel moet worden vervuld, waarbij ieder lid een bepaalde taak uitvoert die deel uitmaakt van het geheel.

Niet iedere christen moet een vliegticket kopen en naar een ander land gaan. Velen moeten dat wel, maar niet allemaal. Niet iedere christen houdt zich bezig met dopen. Paulus zei dat hij niet was gezonden om te dopen. Ook is niet iedere christen een evangelist. Hij gaf sommigen als evangelisten, sommigen als voorgangers en leraars, als apostelen en profeten, en nog andere dingen ook. De gaven verschillen, maar de gezamenlijke opdracht is ervoor te zorgen dat overal ter wereld mensen tot behoud komen en tot discipelen worden gemaakt.

Dat wordt niet bereikt wanneer ik zeg: 'Dat gebod geldt voor mij persoonlijk. Ik moet eropuit gaan en iedereen dopen.' Het is mogelijk dat sommigen van jullie nog nooit iemand hebben gedoopt. Dat is niet per se ongehoorzaamheid, want misschien is dat niet waarvoor jij persoonlijk bent uitgezonden. De apostelen waren dat wel. Zij zijn de twaalf tegen wie Jezus dat zei. En de gemeente als geheel moet ervoor zorgen dat mensen worden geëvangéliseerd, gedoopt en tot discipelen gemaakt, en dat hun wordt geleerd alles in acht te nemen wat Jezus heeft gezegd. Maar dat betekent niet dat ieder afzonderlijk dezelfde activiteiten verricht.

De gemeente als geheel heeft de opdracht om mensen overal ter wereld te bereiken en tot discipelen te maken. Individuen vinden hun plaats binnen die grotere opdracht, overeenkomstig hun bijzondere gave en roeping. Het is interessant dat Paulus kon zeggen dat hij niet was uitgezonden om te dopen. Dat betekent dat hij de grote opdracht, zoals die in Markus 16 of Mattheüs 28 werd verwoord, niet zag als iets wat specifiek op zijn eigen taakomschrijving van toepassing was. Hij had een andere

opdracht. Hij ontving zijn opdracht toen Jezus hem op de weg naar Damascus ontmoette. Hij kreeg specifieke instructies. Jezus noemde de doop niet. Paulus wist dat mensen gedoopt moesten worden, en hij doopte hen wanneer dat nodig was, als er niemand anders was om het te doen. Hij doopte Crispus en Gajus, het huisgezin van Stefanus en enkele anderen. Maar hij beschouwde de doop niet als onderdeel van zijn specifieke taakomschrijving. Zolang hij iemand anders dat deel kon laten doen, ging hij liever zelf op pad om te prediken en liet hij anderen dopen.

De opdracht is, zoals ik al zei, de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente. De roeping van ieder afzonderlijk zal in overeenstemming zijn met die gezamenlijke opdracht. Maar het hoeft niet zo te zijn dat ieder afzonderlijk op straat staat te prediken, de hele wereld in gaat, daadwerkelijk mensen doopt of zelfs sterk betrokken is bij het onderwijs dat deel uitmaakt van de grote opdracht. Hoewel ieder van ons daar misschien iets van doet, zijn er veel roepingen die ermee in overeenstemming zijn. Wanneer alle leden van het lichaam hun aandeel vervullen, zorgen die ervoor dat het hele lichaam zijn opdracht in de wereld vervult om mensen te bekeren, te dopen en tot discipelen te maken.

22

Paulus' filosofische prediking in Athene

Aan het einde van vers 17, wanneer Paulus zegt dat hij was uitgezonden om het Evangelie te prediken, zegt hij:

Niet met mooie woorden, want dan zou het kruis van Christus zijn kracht verliezen.

Met deze uitspraak,

Want Christus heeft mij niet gezonden om te dopen, maar om het Evangelie te verkondigen, niet met wijsheid van woorden, opdat het kruis van Christus zijn inhoud niet verliest.

1 KORINTHE 1:17

introduceert hij een gedachte die op zijn minst het volgende hoofdstuk, en misschien wel de volgende twee of meer hoofdstukken, zal beheersen. Zijn beleid bij het evangeliseren, in elk geval in Korinthe, was om zich niet in filosofische debatten te mengen, iets waar de Grieken dol op waren. De Grieken hielden van filosofische debatten, en Paulus maakte er zijn beleid van om het niet op die manier te doen.

Paulus had dat beleid niet altijd. Toen hij voor het eerst in Griekenland kwam, mengde hij zich juist wel in zulke debatten. Kijk maar naar Handelingen 17. Toen Paulus in Athene kwam, staat er in vers 16 en 17:

En terwijl Paulus in Athene op hen wachtte, raakte zijn geest in hem geprikkeld, want hij zag dat de stad vol afgodsbeelden stond. Hij ging dan in de synagoge in gesprek met de Joden en met hen die godvrezend waren, en iedere dag op de markt met hen die hij er tegenkwam.

HANDELINGEN 17:16-17

Dus namen ze hem mee en brachten hem naar de Areopagus. Dat is een plaats waar filosofen naartoe gingen om te redeneren en hun filosofische standpunten te verdedigen. Ze zeiden:

En zij namen hem mee en brachten hem op de Areopagus, en zij zeiden: Mogen wij weten wat die nieuwe leer inhoudt waar u over spreekt? Want u laat ons enkele vreemde dingen horen; wij willen daarom weten wat die te betekenen hebben.

HANDELINGEN 17:19-20

Paulus stond op en sprak tot hen. Hij sprak inderdaad op apologetische wijze. Daarmee bedoel ik 'apologetisch' niet in de zin van excuses aanbieden, maar in de zin van een apologia geven, een verdediging voeren. Hij maakte inderdaad gebruik van wijsheid van woorden. Hij citeerde zelfs Griekse filosofen en dergelijke om zijn punt te

bewijzen. Maar let erop dat hij niet veel mensen tot bekering bracht. Hij probeerde met deze mensen redelijk te spreken. Hij probeerde hen door logica en filosofie te overtuigen. Maar bij deze mensen werkte dat niet.

In vers 32 staat:

Toen zij nu over de opstanding van de doden hoorden, spotten sommigen daarmee. En anderen zeiden: Wij zullen u hierover nog wel eens horen.

HANDELINGEN 17:32

maar dat hebben ze kennelijk niet gedaan.

En zo is Paulus uit hun midden weggegaan. Maar sommige mannen sloten zich bij hem aan en geloofden. Onder hen waren ook Dionysius de Areopagiet, en een vrouw van wie de naam Damaris was, en anderen met hen.

HANDELINGEN 17:33-34

Het klinkt alsof het er niet veel waren: slechts twee mensen van wie Lukas zich de naam kon herinneren, en misschien nog een paar anderen. Dat is voor Paulus geen erg succesvolle evangelisatieactie. Ik denk dat Paulus daarna naar Korinthe kwam. In hoofdstuk 18, vers 1, staat:

23

In Korinthe vertrouwen op Geest en kracht

En hierna ging Paulus uit Athene weg en kwam in Korinthe. En hij trof er een Jood aan van wie de naam Aquila was, afkomstig uit Pontus, die onlangs uit Italië gekomen was, en Priscilla, zijn vrouw (omdat Claudius bevolen had dat al de Joden uit Rome weg moesten gaan) en hij ging naar hen toe.

HANDELINGEN 18:1-2

enzovoort.

Vers 4 zegt:

En hij sprak iedere sabbat in de synagoge en probeerde Joden en Grieken te overtuigen.

HANDELINGEN 18:4

Op dit punt bleef hij nog steeds redeneren en overtuigen, aanvankelijk toen hij in Korinthe kwam.

En nadat Silas en Timotheüs uit Macedonië gekomen waren, werd Paulus er door de Geest toe aangezet tegenover de Joden te getuigen dat Jezus de Christus is.

HANDELINGEN 18:5

Het lijkt erop dat hij om de een of andere reden een andere aanpak koos toen Silas en Timotheüs aankwamen. Hij voelde eenvoudigweg in de Geest dat hij iets anders moest doen. Tot dat moment had hij in Athene en Korinthe met hen geredeneerd. Maar nu besloot hij eenvoudigweg te getuigen en de waarheid te verkondigen dat Jezus de Christus is.

We weten uit 1 Korinthe 1:6, waar we eerder naar hebben gekeken, dat dit getuigenis van Christus werd bevestigd door tekenen en wonderen die Paulus verrichtte. Zijn beleid op dat moment in Korinthe was dat hij niet zijn toevlucht nam tot verleidelijke woorden van menselijke wijsheid, maar een beroep deed op het betoon van de Geest en van kracht. Daarom zegt hij tegen de Korintheïers in hoofdstuk 2:

En ik, broeders, toen ik bij u kwam, ben niet gekomen om u met voortreffelijkheid van woorden of van wijsheid het getuigenis van God te verkondigen,

1 KORINTHE 2:1

Gedurende de achttien maanden die hij in Korinthe doorbracht, steunde hij grotendeels niet op argumentatie. In het begin redeneerde hij wel, maar kort daarna nam hij zijn toevlucht tot een ander beleid: eenvoudigweg getuigen van het getuigenis van Jezus. Het werkte. Er was een betoon van kracht. God bevestigde het getuigenis met tekenen die erop volgden. Er was een krachtige doorbraak van het Evangelie, en dat was in Athene niet gebeurd. Het lijkt erop dat Paulus' mislukking in Athene, waar hij door met mensen te redeneren geen grote respons kreeg, mogelijk zijn evangelisatiestrategie voor Korinthe heeft gevormd. Na een tijdje beseftte hij dat dit nergens toe leidde. Je bestrijdt vuur niet met vuur. Deze mensen waren intellectuelen en verwachtten een intellectueel argument. Maar het probleem was dat ze gewend waren intellectuele argumenten van elke denkbare soort te horen. Ze luisterden er gewoon voor hun plezier naar. Ze waren niet op zoek naar de waarheid. 'Ik ga eenvoudig getuigen dat Jezus de Heere is, dat Jezus de Christus is, en zij moeten zich aan Hem onderwerpen.' Hij sprak hen direct aan in plaats van met hen over het punt te discussiëren, en dat begon resultaat op te leveren. Dat is wat Paulus deed toen hij naar Korinthe kwam.

24

Het kruis tegenover de wijsheid van de wereld

Hij zinspeelt daarop in 1 Korinthe 1:17. Hij zegt:

Want Christus heeft mij niet gezonden om te dopen, maar om het Evangelie te verkondigen, niet met wijsheid van woorden, opdat het kruis van Christus zijn inhoud niet verliest.

1 KORINTHE 1:17

Ik kan het voor mensen die filosofen zijn niet verstandig laten lijken. Het lijkt niet verstandig. Voor hen is het dwaasheid. Waarom zou ik proberen het voor hen academisch aanvaardbaar te maken, wanneer het hele concept hun dwaas toeschijnt? Ik zal het gewoon verkondigen en de kracht van God het laten bevestigen.

Want het woord van het kruis is voor hen die verloren gaan wel dwaasheid, maar voor ons die behouden worden, is het een kracht van God. Want er staat geschreven: Ik zal de wijsheid van de wijzen verloren doen gaan en het verstand van de verstandigen zal Ik tenietdoen. Waar is de wijze? Waar de schriftgeleerde? Waar de redetwister van deze wereld? Heeft God niet de wijsheid van deze wereld dwaas gemaakt?

1 KORINTHE 1:18-20

Paulus lijkt hier beslist een andere houding te hebben dan toen hij op de Areopagus predikte, want daar citeerde hij daadwerkelijk de redenaars en geleerden van deze eeuw. Nu zegt hij: 'Wat kunnen zij ons schelen? In Gods ogen zien ze er gewoon dwaas uit.' Gods manier om dingen te doen lijkt de mens dwaas toe, maar in werkelijkheid zorgt die ervoor dat zij er dwaas uitzien. Ze heeft hun wijsheid tot dwaasheid gemaakt, omdat zij door wijsheid niet hebben begrepen wat er aan de hand is.

Hij zegt dat in vers 21:

Want omdat, in de wijsheid van God, de wereld door haar wijsheid God niet heeft leren kennen, heeft het God behaagd door de dwaasheid van de prediking zalig te maken hen die geloven.

1 KORINTHE 1:21

25

Verkeerde uitgangspunten over God en lijden

Wat hij zegt, is dat God niet onder de indruk is van de redeneringen van menselijke filosofen. Hun wijsheid mag dan het beste zijn wat de mens kan voortbrengen, maar ze is schromelijk inferieur aan alles wat God weet. Gods boodschap is voor hen dwaasheid, en hun wijsheid is voor Hem dwaasheid. Waarom is dat zo? Omdat ze vanuit verschillende vooronderstellingen redeneren.

Iemand kan nog zo logisch zijn, maar als hij met een verkeerde premisse begint en vanuit die verkeerde premisse foutloos redeneert, zal hij tot verkeerde conclusies komen. Misschien kun je op geen enkel punt ook maar één zwakke plek in zijn logische redenering vinden. Je zegt: 'Hij moet wel gelijk hebben, want dat punt volgt logisch en noodzakelijk uit dat andere, en dat volgt weer noodzakelijk uit dat andere.' Maar het probleem is waar hij begon: de vooronderstelling aan het begin. God weet waar het redeneren moet beginnen. De mens weet dat niet.

De mens redeneert vaak met de mens in het middelpunt van alles, met het welzijn van de mens als uitgangspunt. Wanneer mensen bijvoorbeeld zeggen: 'Hoe kan God goed zijn terwijl er kwaad en lijden in de wereld is?' klinkt dat als een logisch bezwaar tegen de goedheid van God. Maar het begint met een onuitgesproken, verkeerde premisse. De premisse is: het lijden van de mens moet iets slechts zijn. Daarom moet God Zich op de een of andere manier verantwoorden en uitleggen waarom Hij ons laat lijden.

Maar de premisse is verkeerd. Wie zegt dat het lijden van de mens slecht is? Wie zegt dat het lijden van de mens niet iets volkomen rechtvaardigs en goeds is? Het is rechtvaardig omdat het verdiend is, maar het is ook goed omdat het geestelijk genezend werkt.

Lijden is een van die filosofische vraagstukken waar filosofen over redeneren. Uiteindelijk redeneren ze God uit beeld, omdat Hij niet volkomen goed en almachtig kan zijn en toch lijden kan toelaten. Maar ze zijn op de verkeerde plek begonnen. Christenen zelf stellen die vraag ook en zeggen: 'Hoe beantwoord je dat? Hoe ter wereld kan God volkomen goed en almachtig zijn en toch lijden toelaten?' Ze zeggen: 'Het is een mysterie.'

Nee, zo'n groot mysterie is het niet. Welk lijden God ook toelaat, in Zijn handen is het iets wat Hij ten goede kan gebruiken. God hoeft het niet te rechtvaardigen. Wat Hij ook doet, is goed. Het uitgangspunt van ons denken en van Gods denken is dat goed niet gebaseerd is op wat de mens prettig vindt. Goed is gebaseerd op wat in overeenstemming is met het karakter van God. Dat is het uitgangspunt.

De wijsheid van de mens zal er altijd naast zitten. Ze zal met haar conclusies altijd ver van de waarheid afdwalen en dwaas zijn. Niet omdat de mens niet zorgvuldig en logisch heeft geredeneerd, maar omdat hij van de verkeerde uitgangspunten is uitgegaan. Daarom kan de mens, ook al is hij heel wijs en past hij de regels van de logica feilloos toe, toch tot een dwaze conclusie komen.

God weet waar het redeneren had moeten beginnen en waar het middelpunt ligt waaruit de waarheid voortkomt. Daarom ziet Hij de dwaasheid van de stellingen van de mens, die de mens zelf niet kan zien. Door deze menselijke wijsheid, dit redeneren en deze filosofie was de mens niet in staat God te kennen of tot kennis van God te komen.

26

God kennen door Zijn openbaring

God kan gekend worden omdat Hij Zichzelf heeft geopenbaard, en om geen enkele andere reden. Als God Zichzelf niet bekend had gemaakt, als Hij niet was neergedaald of ten minste door de profeten had gesproken, zou geen mens Hem ooit kunnen kennen. Job zei:

Kun jij vinden wat God onderzoekt? Kun jij de volmaaktheid van de Almachtige doorgronden?

JOB 11:7

[Vertalersnoot: de spreker haalt hier de Engelse formulering aan met de strekking: 'Kan een mens door onderzoek God doorgronden?' Daarop berust zijn uitleg over de grenzen van menselijk onderzoek.]

De Griekse filosofen, aan wie God nooit rechtstreeks iets had geopenbaard zoals Hij dat door de profeten aan de Joden had gedaan, hadden alleen hun verstandelijke redeneringen. Er zijn veel christenen die werkelijk denken dat Plato en Socrates en sommige van die andere Griekse filosofen van vóór Christus inderdaad openbaring van God hadden ontvangen. Ik heb het niet alleen over vrijzinnigen die zulke dingen zeggen. Er zijn echte evangelische christenen die geloven dat God ook tot andere samenlevingen dan Israël heeft gesproken. Zij geloven dat Jezus het ware licht is dat ieder mens verlicht die in de wereld komt, en dat mannen als Socrates, die dingen zeiden die sterk leken op wat Jezus later zou zeggen, die dingen zeiden omdat God ze aan hen had geopenbaard.

Het is moeilijk precies te bepalen hoe we die uitspraak moeten beoordelen, want alle waarheid is ongetwijfeld Gods waarheid. Als iemand toevallig iets daarvan begreep en enkele ware dingen zei, zouden we kunnen betogen dat hij die zei omdat God hem had verlicht om die dingen te zien. Maar Socrates kende God niet. Hij geloofde in de goden, en daarom is het heel duidelijk dat God Zichzelf niet aan Socrates bekendmaakte. Socrates kende misschien enkele ware dingen, maar hij kende God niet.

Door wijsheid, zonder rechtstreekse openbaring van God, kan de mens God niet kennen. Hij kan weten dat er een God is, maar er zijn zeer strenge grenzen aan wat hij over Gods eigen karakter, persoon en handelen kan weten als God het gordijn niet opzijtrekt en zegt:

Hier ben Ik. Dit is wie Ik ben. Zo ben Ik. Dit is wat Ik doe.

God heeft dat in de tijd van het Oude Testament door de profeten gedaan en daarna in Christus. Wij hebben een bekendmaking van God die misschien niet erg logisch klinkt voor filosofen die redeneren zonder God in hun overwegingen te betrekken.

Bileam ontving openbaring van God, dat is waar, en hij was geen Jood. Ik geloof dat er mensen waren die God kenden en inderdaad openbaringen van God ontvingen. Maar Bileam kende God niet door redenering of door wijsheid.

27

God kennen door geloof in plaats van filosofie

Paulus richt zich tot een Grieks publiek en spreekt over hun Griekse houding tegenover wijsheid. Bedenk dat wijsheid, sophia, voor de Grieken als een godin was. Voor een man was niets zo beschamend als wanneer hij niet uitblonk in wijsheid. Hij moest een wijs man zijn om geëerd te worden. Als Griek was het heel belangrijk om in de ogen van je volksgenoten wijs over te komen. Als je in Griekenland een goede naam wilde hebben, moest je bekendstaan als iemand die filosofisch scherpzinnig, diepzinnig en verfijnd was. Zo dachten de Grieken nu eenmaal.

Paulus zegt dat in vers 22:

Immers, de Joden vragen om een teken en de Grieken zoeken wijsheid;

1 KORINTHE 1:22

Dat is iets Grieks. Het is de gezindheid van de Grieken: zij zoeken wijsheid. Maar het probleem is dat zij wijsheid zoeken. Zij zoeken niet naar de waarheid die in Christus geopenbaard is. Hij heeft het natuurlijk over de heidense Grieken. Hij zegt dat hij geen

toevlucht neemt tot wijsheid, omdat degenen die uitblinken in wijsheid God daardoor nooit hebben gevonden. Misschien hebben ze ontdekt dat er een God is, maar ze hebben God nooit echt leren kennen.

Hij zegt dat in vers 21:

God heeft het in Zijn wijsheid zo geregeld dat de wereld Hem niet door wijsheid leerde kennen. Daarom koos Hij ervoor mensen te behouden door de dwaasheid van de prediking, of, zoals de New King James het formuleert, ‘de verkondigde boodschap’.

In de HSV staat:

Want omdat, in de wijsheid van God, de wereld door haar wijsheid God niet heeft leren kennen, heeft het God behaagd door de dwaasheid van de prediking zalig te maken hen die geloven.

1 KORINTHE 1:21

Wat hij zegt, is dat alleen de meest wijze mensen grote filosofen konden zijn. Als God Zichzelf langs die weg toegankelijk had gemaakt, konden alleen degenen die verstandelijk begaafd waren, die het voorrecht hadden zorgvuldig filosofisch onderwijs te ontvangen en die van nature geschikt waren om diepzinnige filosofische denkers te worden, God werkelijk kennen. God ging er eenvoudigweg van uit dat Hij op een andere manier gekend zou worden, namelijk door geloof.

[Vertalersnoot: De Engelse bron gebruikt hier ‘assumed’. Uit de omliggende uitleg blijkt dat geloof tegenover filosofische kennis staat; of de spreker met dit woord ‘ervan uitgaan’ of ‘bepalen’ bedoelt, blijft onzeker.] Degenen die bereid zouden zijn het getuigenis te geloven dat hun verkondigd werd, het getuigenis van Christus, als eenvoudige kinderen, zou Hij op die manier behouden. In Zijn wijsheid onthield Hij de toegang tot de kennis van Hem aan degenen die alleen hun toevlucht namen tot menselijke redeneringen en menselijke filosofie. Dat is niet het middel waardoor God gekend moet worden. Daarom nam Paulus daar in zijn prediking niet zijn toevlucht toe en vertrouwde hij er niet op.

28

Het kruis als struikelblok en dwaasheid

Hij zegt in vers 22:

Immers, de Joden vragen om een teken en de Grieken zoeken wijsheid; wij echter prediken Christus, de Gekruisigde, voor de Joden een struikelblok en voor de Grieken een dwaasheid. Maar voor hen die geroepen zijn, zowel Joden als Grieken, prediken wij Christus, de kracht van God en de wijsheid van God. Want het dwaze van God is wijzer dan de mensen en het zwakke van God is sterker dan de mensen.

1 KORINTHE 1:22-25

Met 'hen die geroepen zijn' bedoelt hij christenen. Wanneer Paulus in vers 23 zegt dat Christus voor de Joden een struikelblok is, verwijst hij volgens mij terug naar vers 22, waar hij zegt dat de Joden om een teken vragen. De Joden vroegen Jezus vaak om een teken, en Hij zei tegen hen:

Het verdorven en overspelig geslacht verlangt een teken; maar hun zal geen teken gegeven worden dan het teken van Jona, de profeet. En Hij verliet hen en ging weg.

MATTHEÛS 16:4

Paulus zegt: 'Ja, dat is mijn volk, de Joden. Wij zoeken een teken. Wij zijn een goddeloos en overspelig geslacht.'

Christus gaf hun geen teken. Jezus zei:

Ik ga jullie geen ander teken geven dan het teken van Jona.

Maar dat teken was iets wat voor de Joden een struikelblok was. Hij gaf hun niet zo'n teken als Elia gaf, met vuur dat uit de hemel kwam. Hij gaf hun niet een of ander verbijsterend teken dat iedereen kon zien, zelfs de sceptici, om hen ertoe te brengen te geloven. Zijn opstanding was in feite het enige teken waarvan Hij zei dat Hij het hun zou geven. Maar na Zijn opstanding verscheen Hij aan geen van de ongelovigen, alleen aan gelovigen, met als mogelijke uitzondering Jakobus, Zijn broer. Die was misschien nog steeds een ongelovige toen Jezus aan hem verscheen. Maar voor zover wij kunnen nagaan, verscheen Jezus niet aan ongelovigen om Zich als opgestaan uit de dood aan hen te laten zien en hen te bekeren. Dat is voor de Joden een struikelblok. Zij willen een teken zien, zodat zij zullen geloven. Christus brengt hen ten val door hun zo'n teken niet te geven. In plaats daarvan geeft Hij hun wat ze kunnen zien. Voor hen ziet dat er helemaal niet uit als een teken van Gods kracht. Wat zij zagen, was dat Hij gekruisigd werd. Hoe kon de Messias gekruisigd worden? Dat is voor hen een struikelblok. Het is niet wat zij verwachtten.

Daarom biedt het Evangelie waarin de gekruisigde Christus wordt verkondigd niet het soort teken dat Joden zou overtuigen. Het brengt hen eerder ten val; het schokt hen. Dat de Messias zou sterven, maakte geen deel uit van het programma dat zij verwachtten. Wat de Grieken betreft, lijkt het dwaas om te geloven in een man die gestorven is. Als je zegt dat Hij uit de dood is opgestaan, lijkt het nog dwazer, want de Grieken geloven niet dat stoffelijke materie verlost kan worden of goed is. Daarom zou het opwekken van een dood lichaam dwaas lijken, of zelfs erger: goddeloos.

Denk eraan dat Paulus, kort voordat hij dit schreef — zelfs kort voordat hij naar Korinthe kwam — in Athene had gepredikt. Juist doordat hij de opstanding van Christus uit de dood noemde, lachten zij hem daar op de Areopagus van het spreekgestoelte weg. Voor de Grieken is het dwaasheid om over de opstanding te spreken en om te spreken over behoud door iemand die sterft. Filosofisch gezien spraken deze dingen de Griekse geest niet aan.

29

Apologetiek en de grenzen van argumenten

Nu zou je kunnen zeggen: ‘Nou, misschien moeten we tegenwoordig dan geen apologetiek gebruiken, want nemen we daarmee uiteindelijk niet onze toevlucht tot menselijke wijsheid?’ Dat hangt ervan af of je al dan niet je toevlucht neemt tot menselijke wijsheid. Je kunt apologetiek gebruiken zonder je toevlucht te nemen tot menselijke wijsheid. Je moet beslist niet denken dat je door apologetiek iemand met argumenten tot werkelijke wedergeboorte kunt brengen. Mensen kunnen niet door argumenten worden wedergeboren. Ze worden zelfs niet door informatie wedergeboren. Ze worden wedergeboren door een werk van God in de Geest, wanneer ze hun hart en zichzelf aan God overgeven, wanneer ze zichzelf verloochenen en hun kruis opnemen.

Dat is niet iets wat je op grond van logica doet, maar het is ook niet onlogisch. Het is meer een zaak van de wil. Het heeft te maken met een keuze. Het heeft te maken met waarden. Het heeft te maken met verlangen. Het heeft te maken met geloof. Dat zijn andere kwesties dan filosofie en wijsheid. Hoewel de beslissing op een ander niveau dan dat van de redenering wordt genomen, wordt zij niet zonder redenering genomen en is zij niet in strijd met de rede. Het punt is dat veel mensen, vooral door misverstanden, de Schriften verkeerd begrijpen. Ze staan zichzelf niet eens toe ernaar te verlangen die te geloven, omdat zij ervan overtuigd zijn geraakt dat dit onredelijk en dwaas is.

De Grieken vonden het dwaas om een andere reden dan de meeste moderne mensen. De meeste moderne mensen hebben niet het Griekse idee dat materie slecht en geest goed is. Dat was een platonisch idee. Het bestaat ongetwijfeld tot op zekere hoogte in onze samenleving, maar in onze samenleving bestaat nog steeds de indruk — ten minste bij veel ongelovigen — dat ze bepaalde christelijke vooronderstellingen hebben. Misschien is Jezus zelfs uit de dood opgestaan. Filosofisch gezien is het in elk geval niet ondenkbaar. Misschien zijn wonderen in ons rationalistische tijdperk moeilijk voor ons te aanvaarden, maar filosofisch gezien lijkt het niet iets slechts of dwaas om een dood lichaam op te wekken. Het lijkt alleen iets onmogelijks.

Dat was niet het probleem van de Grieken. De Grieken maakten zich niet druk om onmogelijkheden. Ze geloofden in een geestelijke wereld, een bovennatuurlijke wereld. Dat wonderen gebeurden, was voor hen niet het probleem. Het probleem was filosofisch: waarom zou God materie uit de dood opwekken wanneer materie slecht is? Zie je, de bezwaren zijn nu volkomen anders, van een andere aard. Het probleem is nu geloof. Mensen in onze samenleving geloven niet meer in het bovennatuurlijke. Als ze daar wel in geloofden, zouden ze er geen moeite mee hebben in de opstanding van Jezus te geloven. De opstanding van Jezus is geen filosofisch probleem. Het gaat erom of het bovennatuurlijke aanvaard kan worden of niet, of wonderen kunnen gebeuren of niet. Daarom zijn ze geneigd elk geloof in het bovennatuurlijke als irrationeel te beschouwen.

30

Apologetiek als steun voor het geloof

Ik zie er niets verkeerd in om mensen te laten zien dat geloof in het bovennatuurlijke redelijk is. Dat geldt in het bijzonder voor geloof in de Bijbel, haar bovennatuurlijke oorsprong, het bovennatuurlijke karakter van het christendom en de waarheid ervan. Ik zie geen reden om die werkwijzen terzijde te schuiven. Maar tegelijkertijd is het belangrijk te weten dat ons geloof niet op die argumenten zal rusten. Iemand wordt niet behouden doordat hij goede argumenten heeft gehoord. Hij wordt behouden als de Heilige Geest hem overtuigt en hij met geloof en bekering reageert. Argumenten kunnen iemand echter wel geruststellen over bepaalde dingen.

Ik moet zeggen dat apologetiek goed voor mij is geweest. Want hoewel ik Jezus persoonlijk ken, hebben we uiteraard niet altijd even sterk een gevoelsmatige ervaring van Zijn aanwezigheid. Er zijn momenten waarop Hij ver weg lijkt. Zelfs David klaagde daar heel vaak over. Hoewel hij door geloof wist dat God met hem was, klaagde hij er vaak over dat God ver weg leek en Zich verborg. Op zulke momenten, wanneer je in je geloof geen enkele emotionele of subjectieve bemoediging hebt, is het goed om objectief te weten dat het waar is. Ook als iemand je in de steek laat en zegt: ‘Nou, hoe weet je eigenlijk dat al die dingen waar zijn?’, weet je dat het waar is. Het graf was leeg, en er is eenvoudigweg geen enkel argument dat de verschijnselen kan

verklaren, behalve de opstanding van Christus. Dat kan menselijk redeneren zijn, en daar rust mijn geloof niet op. Maar er zijn momenten waarop het een geweldige versterking van het geloof is, wanneer er geen andere steun voor is.

Ik denk niet dat Paulus apologetiek voor altijd helemaal zou uitsluiten. Apollos gebruikte apologetiek, en zelfs Paulus deed dat in Athene en elders. In Korinthe nam hij daar niet zijn toevlucht toe. Hij nam zijn toevlucht tot iets anders. Maar dat betekent niet dat er nooit een situatie is waarin apologetiek een gunstige uitwerking kan hebben doordat ze hindernissen voor geloof helpt wegnemen. Paulus besepte dat de Grieken een fundamentele vooronderstelling hadden. Het zou eindeloos duren om alle punten waartegen zij bezwaar maakten met argumenten te omzeilen. Daarom predikte hij eenvoudigweg de waarheid, verrichtte hij wonderen en deed hij op grond daarvan een beroep op hun geweten.

Over het Evangelie dat hij predikte, zei hij:

dwaasheid voor de Grieken en een struikelblok voor de Joden Maar in beide groepen, zowel onder de Joden als onder de Grieken, waren er sommigen die door God geroepen waren. Zij hoorden in hun hart de roep van de Geest en reageerden daarop. Hij zegt in vers 24 dat Christus voor hen die geroepen zijn, zowel Joden als Grieken, geen zwakheid is maar de kracht van God. En Hij is geen dwaasheid. Voor ons is Hij de wijsheid van God. Voor anderen, voor de Grieken, is Hij dwaasheid. Voor de Joden is Hij zwak en machteloos. Maar voor degenen onder ons die geroepen zijn, is Hij precies het tegenovergestelde. Wat dwaasheid van God lijkt, is in werkelijkheid wijzer dan de mensen, en wat zwakheid van Gods kant lijkt, is sterker dan de mensen. God werkt op een mysterieuze manier. De dood van Jezus, die de allersterkste schijn van zwakheid van Zijn kant was, was in werkelijkheid het krachtigste wat Hij ooit tot stand heeft gebracht. Juist door die daad vernietigde Hij het koninkrijk van de duisternis.

31

God roept mensen zonder werelds aanzien

Paulus zegt in de verzen 26 tot en met 31:

Let namelijk op uw roeping, broeders: er zijn onder u niet veel wijzen naar het vlees, niet veel machtigen, niet veel aanzienlijken. Maar het dwaze van de wereld heeft God uitverkoren om de wijzen te beschamen, en het zwakke van de wereld heeft God uitverkoren om het sterke te beschamen. En het onaanzienlijke van de wereld en het verachte heeft God uitverkoren, en wat niets is, om wat iets is teniet te doen, opdat geen vlees voor Hem zou roemen. Maar uit Hem bent u in Christus Jezus, Die voor ons is geworden wijsheid van God en gerechtigheid, heiliging en verlossing, opdat het zal zijn zoals geschreven staat: Wie roemt, laat hij roemen in de Heere.

1 KORINTHE 1:26-31

Het citaat is een parafrase van Jeremia 9:24. Hij zegt: 'Kijk om je heen naar degenen die geroepen zijn, naar je roeping.' Je roeping betekent de mensen die je kent en die samen met jou geroepen zijn, het gezelschap waartoe je geroepen bent. Er zijn hier in de gemeente niet veel filosofen. Niet veel machtigen en niet veel aanzienlijken zijn geroepen. Hij zei in vers 24 wel dat Christus voor degenen die geroepen zijn, de Joden en Grieken die geroepen zijn, de kracht van God en de wijsheid van God is. Maar er zijn niet veel mensen die zich toeleggen op wijsheid, macht en aanzien, die die roep hebben gehoord en erop hebben gereageerd.

De meerderheid van de mensen die in de wereld iets aan zichzelf bewonderenswaardig vinden, hongert niet naar God. Ik zeg de meerderheid, omdat er altijd uitzonderingen zijn. Er zijn machtige mensen, intelligente mensen en mooie mensen die zich tot

Christus aangetrokken voelen. Maar hoe meer iemand met wereldse voordelen begiftigd is, des te kleiner is vanzelfsprekend de kans dat die persoon ervaart God nodig te hebben. Want mensen leren van jongs af aan op die voordelen te vertrouwen.

Als je klein bent, ontdek je al snel of je mooi bent, sportief bent, een intellectueel type bent, talent hebt of rijk bent. Het duurt niet lang voordat je de pikorde op het schoolplein ontdekt. Je komt erachter tot welke categorieën je behoort en welke eigenschappen als jouw sterke punten gelden aan de maatschappelijke onderhandelingstafel. Als je een rijk kind bent, zullen bepaalde mensen zich om die reden naar jou schikken. Als je aantrekkelijk of sportief bent, zullen sommigen zich om die reden naar jou schikken. Als je sterk bent en op een aantal van deze gebieden veel hebt meegekregen, zal dat bij onderhandelingen in de wereld in je voordeel zijn.

Je leert al snel om erop te vertrouwen dat die dingen je erdoorheen zullen helpen: een rijke oude man die je elke keer uit de problemen haalt, de manier waarop je met je wimpers kunt knippen om iemand die boos op je is telkens weer te kalmeren, of wat dan ook. Je hebt geleerd hoe je wat je hebt in je voordeel kunt gebruiken. Maar naarmate je hebt geleerd dat te doen en van die dingen gebruik te maken, heb je in diezelfde mate niet ingezien dat je God nodig hebt in de situaties waaruit je jezelf nu kunt redden door je sterke kanten, je intelligentie, je geld of wat dan ook. Daarom wordt je behoefte aan God enigszins aan het zicht onttrokken door je eigen bekwaamheid en je eigen kracht om de dingen zelf aan te pakken. Om die reden zijn er in de gemeente, onder degenen die werkelijk geheel op God aangewezen zijn en voor alles volledig op God vertrouwen, maar weinig die nog ontzettend veel andere dingen hebben om op te vertrouwen. Er zijn maar weinig mensen die in de wereld veel goede krukken en steunmiddelen hebben. Er zijn er wel een paar. God kan mensen uit iedere maatschappelijke klasse bereiken. Maar Paulus stelde eenvoudig vast dat niet veel mensen die naar wereldse maatstaven wijs, aanzienlijk of machtig zijn, gehoor geven aan God. God heeft ervoor gekozen dat het zo zou zijn. Hij heeft de dwaze dingen en de zwakke dingen uitgekozen. Hij gaat zelfs over tot een overdrijving en spreekt over dingen die niet zijn, die als het ware niet eens bestaan, zodat niemand op zichzelf kan roemen en geen vlees zich voor Gods aangezicht zou beroemen.

32

Christus is alles: roemen in de Heere

Wat God verlangt, is dat Christus alles voor ons is. Voor zover wij zelf kunnen voorzien in een deel van wat we nodig hebben, voelen we in diezelfde mate geen druk. Dan is het niet dringend dat Christus voor ons in die behoefte voorziet. Daarom merken we dat degenen die God het beste kennen, degenen die in de grootste aantallen tot Hem komen, afkomstig zijn uit de maatschappelijke klassen die niet veel wereldse steunmiddelen hebben om hen overeind te houden. Zij beseffen des te meer hoezeer ze Hem nodig hebben. Ze komen tot Christus en erkennen Hem als alle wijsheid die ze hebben, al hun kracht, al hun heiliging en al hun goedheid. Zelf hebben ze daar niets van.

Dat is wat hij in vers 30 zegt. Hij zegt: 'Maar uit Hem' — dat wil zeggen: uit Christus of uit God.

Maar uit Hem bent u in Christus Jezus, Die voor ons is geworden wijsheid van God en gerechtigheid, heiliging en verlossing,

1 KORINTHE 1:30

Dat wil zeggen dat God ervoor heeft gezorgd dat je in Christus bent.

Met andere woorden, Jezus is alles voor ons. Zelf zijn wij niets van dat alles. Daarom zegt God in Jeremia 9:24:

Maar laat wie zich beroemt, zich daarop beroemen dat hij begrijpt en Mij kent dat Ik de HEERE ben, Die goedertierenheid bewijs, recht en gerechtigheid op de aarde doe, want in die dingen vind Ik vreugde, spreekt de HEERE.

JEREMIA 9:24

Zoals ik al zei, is dat citaat eigenlijk een verkorte weergave van wat Jeremia werkelijk zei. Het is heel goed van toepassing op wat Paulus hier zegt. Jeremia zei in Jeremia 9:23 en 24:

Zo zegt de HEERE: Laat een wijze zich niet beroemen op zijn wijsheid, laat de held zich niet beroemen op zijn sterkte, laat een rijke zich niet beroemen op zijn rijkdom.

JEREMIA 9:23

enzovoort.

zegt Hij.

Waarin je kunt roemen, is dat je God kent, niet in wijsheid, niet in macht en niet in rijkdom. Dat zijn de dingen waarin mensen van nature roemen. Dat zijn de dingen waarop mensen van nature hun vertrouwen stellen. Maar ze worden ervoor gewaarschuwd dat niet te doen. In die dingen is geen roem te vinden, en ze kunnen beslist God niet vervangen als het erom gaat zekerheid te vinden. Er zullen situaties zijn waarin je wijsheid, je knappe uiterlijk of je geld je niet uit de problemen kan halen. Maar er is geen enkele situatie die God niet aankan.

Jezus is voor ons onze wijsheid, onze heiliging, onze verlossing en onze gerechtigheid geworden, alles wat we nodig hebben. Daarom is Hij alles en moet Hij alles voor ons zijn. En het is waarschijnlijker dat Hij alles voor ons zal zijn als wij niet al te veel andere dingen in ons voordeel hebben.

Nu zeg je misschien: 'Daar kan ik niets aan doen. Ik heb nu eenmaal veel meegekregen. Ik ben op sommige van deze gebieden in gunstige omstandigheden geboren. Betekent dat dat ik God niet kan kennen?' Nee, Paulus zei zojuist alleen dat er niet veel van zulke mensen zijn. Misschien ben jij een van die weinigen. Maar dit kun je weten: als je die eigenschappen hebt waarvoor de wereld respect toont, zul je altijd moeten strijden tegen de neiging daarin te roemen in plaats van in de Heere. Het is eenvoudigweg een verzoeking die jij hebt.

Een arme man heeft zijn eigen reeks verzoeken en een rijke man heeft een andere reeks verzoeken. Een lelijk persoon heeft zijn eigen reeks verzoeken en een mooi persoon heeft een andere reeks. Mensen worden op de proef gesteld door achterstelling en armoede. Ze worden ook op de proef gesteld door voorspoed en zegen. Ieder van ons heeft met andere soorten uitdagingen te maken. Maar als je rijk, mooi, sterk, intelligent of getalenteerd bent, zal je strijd waarschijnlijk altijd zijn dat je moet blijven bedenken dat die dingen er niet toe doen en dat die dingen niets zijn om in te roemen. Je hebt God nodig. Je hebt Christus even hard nodig als ieder ander, even hard als de armste, lelijkste en dwaaste persoon. Je roemt in de Heere. Natuurlijk zal er altijd de verzoeking zijn om iets anders te doen als je nog iets anders hebt om op te leunen.

33

Paulus' aanpak tegenover die van Apollos

Paulus is nog maar net begonnen over wijsheid te spreken. In hoofdstuk 2 gaat hij in op enkele bijzonder interessante dingen. Maar persoonlijk denk ik — en ik heb nog nooit iemand ontmoet die dit uitdrukkelijk zo onderwijst, dus ik weet niet of ik gelijk of ongelijk heb — dat Paulus misschien op subtiële wijze een onderscheid maakt tussen zichzelf en Apollos.

De reden waarom ik dat zeg, is dat hij degenen in Korinthe heeft genoemd die zeiden:

Ik ben van Paulus, ik ben van Apollos, ik ben van Kefas, ik ben van Christus.

1 KORINTHE 1:12

Hij begint nooit meer over degenen die zeggen:

Ik hoor bij Kefas, of:

Ik hoor bij Christus, maar later spreekt hij wel over degenen die nog steeds zeggen:

Ik hoor bij Paulus, ik hoor bij Apollos.

In hoofdstuk 3 zegt hij:

Wie is Paulus dan, en wie is Apollos, anders dan dienaren, door wie u tot geloof gekomen bent, en dat zoals de Heere aan ieder van hen gegeven heeft?

1 KORINTHE 3:5

In de eerste vier hoofdstukken zal hij het vrij vaak over zichzelf en Apollos hebben.

Ik denk dat het mogelijk is dat hij, wanneer hij vertelt dat hij persoonlijk niet kwam met wijsheid en verleidelijke woorden van een betoog, misschien op subtile wijze zijn benadering tegenover die van Apollos stelt. Uit wat we in Handelingen over Apollos lezen, zouden we kunnen afleiden dat hij misschien met verleidelijke argumenten en dergelijke kwam, al wordt ons dat niet uitdrukkelijk verteld. Misschien vonden sommige mensen hem daarom beter.

Paulus zegt misschien voor een deel: „Nou, daarom deed ik niet wat Apollos deed. Ik stel geen enkel vertrouwen in menselijke wijsheid en dergelijke. Ik wil dat jullie vertrouwen op iets anders rust.” Hoewel we niet met zekerheid kunnen zeggen dat Paulus met wat hij zegt ook iets over Apollos impliceert, is de kans aanzienlijk dat dit zo is. Hij geeft zijn reden waarom hij niet op die manier kwam. Hij kwam niet met apologetiek, debat en menselijke redeneringen om hen te overtuigen. Wat hij gebruikte, werkte beter en sloot beter aan bij de manier waarop God mensen wil bereiken: niet door een beroep te doen op hun hoogmoedige redeneringen, maar door een beroep te doen op hun geweten, door hun de waarheid voor te houden in een betoning van kracht.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 1 Korinthe 1:9
- 1 Korinthe 1:10-17
- Lukas 2:38

- 1 Korinthe 1:12
- 1 Korinthe 1:13
- 1 Korinthe 1:10
- Efeze 4:3
- Efeze 4:13
- Mattheüs 7:1
- Johannes 7:24
- 1 Korinthe 2:15
- 1 Korinthe 5:3
- 1 Korinthe 5:12-13
- 1 Korinthe 6:5
- 1 Korinthe 7:25
- 1 Korinthe 7:40
- 1 Korinthe 10:15
- 1 Korinthe 11:13
- 1 Korinthe 11:31
- 1 Korinthe 14:24
- 1 Korinthe 14:29
- 1 Korinthe 2:2-5
- 1 Korinthe 12:12
- 1 Korinthe 1:14-15
- 1 Korinthe 1:17
- 1 Korinthe 12:13
- 1 Korinthe 1:14
- Romeinen 16:23
- Mattheüs 28:19-20
- Markus 16:15
- Handelingen 17:16-17
- Handelingen 17:19-20
- Handelingen 17:32
- Handelingen 17:33-34
- Handelingen 18:1-2
- Handelingen 18:4
- Handelingen 18:5

- 1 Korinthe 2:1
- 1 Korinthe 1:18-20
- 1 Korinthe 1:21
- Job 11:7
- 1 Korinthe 1:22
- 1 Korinthe 1:22-25
- Mattheüs 16:4
- 1 Korinthe 1:26-31
- 1 Korinthe 1:30
- Jeremia 9:24
- Jeremia 9:23
- 1 Korinthe 3:5

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.